РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота 12-го лютого 1916. Ч. 19. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Saturday, February 12, 1916. No. 19.

АВСТРІЙЦІ ЗАНЯЛИ ДУРАЦЦО, СТОЛИЦЮ АЛЬБАНІЇ.

Завзяті битви на Волини і коло Тернополя.

Москалі вимордували в Лівчу, повіт Сокаль, 18 хлопців і старців.

УСТУПЛЕНЄ СЕКРЕТАРЯ ВІЙНИ Л. ҐАРРІСОНА.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ:

АВСТРІЙЦІ ЗАНЯЛИ ДУРАЦЦО.

ВІДЕНЬ, 10. лютого. — **Телєграма з Цетиня (столиці Чорногори) доносить, що австрійсько-угорські війска заняли Дураццо без найменьшого опору. Сербсько-чорногорсько-альбанські війска уступають здовж побережа в напрямі Авльони.**

Місто Дураццо було головною пристанию і столицею Альбанії. В руках неприятеля находить ся ще лише Авльона.

АНҐЛІЙСЬКІ І ФРАНЦУСЬКІ ВІЙСКА В АЛЬБАНІЇ.

РИМ, 10. лютого. — **В Авльоні висіли анґлійські і французькі війска для скріпленя італійської армії, яка боронить міста. В напрямі Авльони зближаєть ся сильна армія Болгарів. Кождої хвилі можна надіяти ся, що прийде до першої битви між Італійцями і Болгарами.**

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

БИТВИ НА ВОЛИНИ І КОЛО ТЕРНОПОЛЯ.

БЕРЛІН, 10. лютого. — Урядовий звіт австрійського міністерства війни звучить:

„Російські війска розпочали живу акцію на боєвій лінії на Волини. Завзята битва тривала майже через цілу ніч. Битва закінчила ся цілковитим пораженєм Москалів. Москалі були приневолені до утечі. Лише в однім місци найдено 200 російських трупів. Крім сего значне число Москалів полонено.

„На північний захід від Тернополя Москалі підійшли і вдерли ся до перших окопів австрійських війск. По короткій а завзятій битві вони були приневолені уступити назад зі значними втратами.

„На бесарабській границі полк хорватської краєвої оборони прогнав Москалів до їх первісних становищ".

МОСКАЛІ ЗДОБУЛИ УСТЄЧКО (НАД ДНІСТРОМ).

ПЕТРОҐРАД, 10. лютого. — **З поля битви у східній Галичині надійшли вісти що російські війска здобули місто Устєчко над Дністром і здобули перехід через ріку.**

Анґлійський кореспондент лондонської часописи „Таймс", подаючи вість про здобутє Устєчка, підносить сей успіх російської армії до незвичайно важних воєнних подій. З маленького місточка, а радше села Устєчка, кореспондент зробив місто і дуже сильну твердиню, укріплену після найновійших способів.

Устєчко лежить на північний захід від Заліщик на лівім (північнім) боці Дністра.

Урядового російського потвердженя про здобутє Устєчка ще нема.

СТРАШНЕ ВАРВАРСТВО ДИКИХ МОСКАЛІВ. — МОСКАЛІ ВИМОРДУВАЛИ 18 НЕВИННИХ ЛЮДИЙ.

ВІДЕНЬ, 10. лютого. — З головної австрійської пресової кватири надійшли отсі вісти:

„На підставі урядових протоколів стверджено, що 29. серпня 1914. р. Москалі замордували в селі Лівче, повіт Сокаль, в страшний спосіб 18 хлопців і старців.

„Російські воєнні власти на підставі якогось доносу, що мешканці згаданого села стріляли до російських жовнірів, приказали хлопців і старців зіґнати разом і зачинити в одній хаті. Небаром опісля появила ся російська патруля, зложена з 8 салдатів. Комендант патрулі видав осьтаний приказ: Тих псів постріляти! Салдати почали сейчас стріляти через вікна і двері до нещасних жертв, а вийшовши відтак до середини, стали масакрувати їх шаблями і баґнетами. 18 осіб впало жертвою отсего страшного звірства. Були се хлопці і старці у віці від 14 до 70 літ".

У ФРАНЦІЇ І БЕЛЬҐІЇ:

НІМЕЦЬКІ ВІЙСКА ЗАНЯЛИ МІСТОЧКО СОМ, ЗДОБУВАЮЧИ 22 МАШИНОВІ КРІСИ.

БЕРЛІН, 10. лютого. — Звіт головного німецького штабу:

„Німецькі війска взяли приступом місцевість Сом.

„На північний захід від Віми і в околиці Нювіл німецькі війска здобули перші окопи Французів і Анґлійців. 52 полонених і 22 машинові кріси попали ся в наші руки.

„На прочій боєвій лінії відбуваєть ся лише сильна перестрілка артилєрії".

НА МОРИ:

ЗОРУЖЕНІ КОРАБЛІ БУДУТЬ ЗАТОПЛЕНІ.

БЕРЛІН, 10. лютого. — **Німецьке і австрійське правительство приготовляють ноту до невтральних держав, в якій буде повідомленє, що зоружені кораблі держав, які воюють проти Німеччини і Австрії, будуть уважані за воєнні.**

Анґлійське, французьке і італійське правительство видало було приказ для командантів торговельних кораблів, щоби кораблі зоружити гарматами і стріляти на підводні лодки.

ЦЕПЕЛІНИ ЗАТОПИЛИ ТРИ АНҐЛІЙСЬКІ ВОЄННІ КОРАБЛІ.

БЕРЛІН, 10. лютого. — **В часі послідного нападу цепелінів на Анґлію затоплено при помочи бомб три анґлійські воєнні кораблі: кружляк „Каролайн" та торпедовці „Еден" і „Найт".**

УСТУПЛЕНЄ СЕКРЕТАРЯ ВІЙНИ ҐАРРІСОНА І ЙОГО ЗАСТУПНИКА.

ВАШІНҐТОН, 10. лютого. — **Нині вніс секретар війни Л. Ґаррісон на руки президента Вілсона резиґнацію зі свого становища. Рівночасно уступив і його помічний секретар Бренкенрідж.**

Уступленє Ґаррісона з кабінету мало спричинити непорозуміне між ним а президентом в справі скріпленя оружної сили Злучених Держав і в справі Філіпін.

Л. Ґаррісон уходив за одного із найспосібнійших членів в американськім кабінеті. Отсе вже третий з ряду секретар (міністер) з кабінету Вілсона, який уступає зі свого становища. Першим був ґенеральний судія Мек Райнолдс, а другим міністер для заграничних справ В. Брайн.

РУЇНА В НАШІМ РІДНІМ КРАЮ.

НОВА ПРОВОЛОКА ЩОДО СПЛАТИ ДОВГІВ.

Воєнні відносини спричинили те, що богато довжників знайшло ся в скрутнім положеню і в неможности заплатити в час свої грошеві зобовязаня. Для того в цїли охорони довжників видано для Галичини вже в дни 1. серпня 1914. року мораторію, себто проволоку в сплачуваню довгу і взагалі грошевих претенсій, яку опісля кілька разів продовжувано; послідний раз 17. вересня 1915. р. з важностию до 31. грудня 1915. р.

З огляду на те, що у нас в Галичині, а зокрема в східній Галичині, господарські відносини не поправили ся в тій мірі, щоби можна думати про знесенє проволоки (мораторії), тому українська парляментарна репрезентація і відпоручники українських головних господарських товариств домагали ся від правительства продовженя мораторії на протяг цілого 1916. р.

Так і стало ся і **правительство цісарським розпорядком з 22. грудня 1915 р. продовжило мораторію в Галичині і Буковині о один рік себто до 31. грудня 1916. р.**, впроваджуючи тільки деякі зміни в порівнаню з дотеперішною проволокою. Сї зміни слідуючі:

Виїмки при асекураціях.

Виїмки зпід законної мораторії розширено на річ правіжів (претенсій) з асекураційних умов, при чім квоти, яких можна жадати від обезпеченого при біжучих преміях асекураційних, підвисшено до висоти 30 К., а при премійних залеглостях має бути 1. цьвітня 1916. і 1. жовтня 1916. заплачена кождого разу квоту 50 К. Сї квоти вилучуєть ся зпід законної мораторії. Дотеперішну квоту 1.000 К., яку асекураційні банки мають виплачувати на основі жадань з біжучих рахунків, підвисшено до 3.000 К. — **Так отже тих, котрі обезпечували пр. своє майно від огню, а добровільно не хотять платити асекураційних премій, буде можна примусити судово до заплати тих премій.** Длятого ті, котрі асекурують своє майно, зроблять найліпше, коли добровільно будуть платити асекураційні премії.

Частинне ухиленє проволоки на основі судейського рішеня щодо здібности плаченя довжника, замешкалого в ширшій воєнній области.

Дотеперішна проволока відносила ся до всїх довжників в Галичині і Буковині. Тепер заведено зміну о стільки, що **повна проволока (мораторія) відносить ся тільки до тих довжників, котрі мешкають в тіснійшій воєнній области** (більша частина східно-галицьких повітів і ціла Буковина), а в ширшій воєнній области **має довжник платити частину свого довгу, але тільки на основі окремого в сїй справі судейського рішеня.** Після сего може віритель в повітовім суді, в котрого округї мешкає довжник, поставити внесенє, щоби для його правіжу (претенсії) знесено проволоку (мораторію). Судія по устній розправі має прихилити ся до внесеня, коли віритель докаже в суді, що господарське положенє довжника не опрадує мораторії, або не в цілій повноті, при чім передівсїм мастъ ся узглянднити дальше веденє довжником господарського руху. По переведеню згаданого вступного поступованя і правосильної ухвали, силою котрої зносить ся законну мораторію, може віритель судово виступити зі своїм правіжем. Віритель не має права жадати законних коштів при вступнім поступованю і має звернути довжникови кошти сего поступованя, коли його внесенє було безпідставне або непотрібне, супроти чого можна приняти, що буде виступати ся тільки проти довжників, які справді є в можности платити.

Внесенє о знесенє законної проволоки в дорозї судейського рішеня можна поставити тільки щодо довжників, котрі мешкають в ширшій воєнній области і то в судах округів судових окружних краківського, вадовицького і новосандецького не можна вносити сего перед 1. лютого 1916, а в инших судах Галичини і Буковини перед 1. мая 1916. р.

При установленю квот, щодо котрих устає мораторія, судія має держати ся предвиджених у розпорядку ограничень. У вичислених трох областях судів окружних (Краків, Вадовиці, Новий Санч) мораторія може бути знесена доперва з упливом 31. марта 1916. найвисше щодо 10 процент, з упливом 30 червня 1916. і 30. вересня 1916. кождоразово найвисше щодо дальших 15 процент, а з упливом 31. грудня 1916. найвисше щодо 20 процент.

В инших частях Галичини і Буковини, о скільки вони не належать до тіснійшої воєнної области, доперва з упливом 30. червня 1916., 30. вересня 1916. і 31. грудня 1916., кождоразово найвисше щодо 10 процент разом з припадаючими від тих частинних квот відсотками.

З огляду на те, що судії не вільно переступати сих границь перед 1. січня 1917., може обовязок заплати виносити в трох західних округах судових найвисше 40 процент, в инших областях найвисше 20 процент.

Вичислені постанови відносять ся до векслів, але при векслях на виешну квоту, квота, щодо котрої ухиляєть ся мораторію, мусить бути числена найменьше на 50 кор.

Знесенє мораторії є важне тільки супроти довжника, щодо котрого її рішено.

Щодо публичних корпорацій, кредитових і асекураційних заведень, а також щодо довжників, які мешкають в тіснійшій воєнній области, не можна оректи знесеня законної мораторії.

УВАГА: Після останних телєграм, які наспіли з Австрії, ширша воєнна область обіймає вже також повіти: Сокаль, Жовква, Львів, Стрий, Долина, то значить, що і в тих повітах на підставі рішеня суду довжник може бути приневолений до плаченя своїх довгів.

Було би проте вказане, щоби наші іміґранти, які мають в краю довги, будьто у приватних людий, будьто по касах і банках, старали ся відси сплачувати затягнені довги. Притім скористали би також і з ціни гроший, бо як звісно, корони є тепер о 20% дешевші ніж були перед війною.

ТОПОРІВЦЇ, ПОВ. ГОРОДЕНКА, В ЧАСАХ ПАНОВАНЯ МОСКАЛІВ.

Понизше наведені листи писані до Василя Угрина в Канаді з Топоровець, пов. Городенка. Листи писані 27. падолиста 1915 р.

Найдорозший Мужу!

Доношу відомість о своїм здоровлю. Я, Богу дякувати, здорова.

Пишу Тобі, дорогий Мужу, що ми дуже бідували з тими Москалями на весні. Та наше щастє, що то довго не було, лише місяць. Не було кому обробити весну. Москалі забирали з поля коні і хлопів. Богато господарів виганяли на „форшпан". Котрі не хотіли, то тих Москалі нагайками дуже били.

Наші Тато мусїли пасти на Зелені сьвята Москалям худобу, 22 штуки на заріз. Я, Шевчукова Штефиха і Вуйкова Марія сиділи над водою у корчах. Ми гадали, що сеї біди ніколи не перебудемо.

Політок сего літа дуже слабий. 3 морґа жита було 16 клань. То я змолотила і було 600 кг.: 300 кг. продала-м а 300 кг. собі лишила-м. З пів морґа пшениці було 4 клані, намолотила-м 160 кг. Кукурузів було трохи; буде до 1000 кг. Бараболь було 10 фір. У нас тепер зима, сніг упав у коліно.

Здоровлю Тебе щиро,

Твоя жінка **Параска.**

Дорогий Сину.

За півтора року отримали ми від Тебе перший лист. У нас тепер трохи ліпші часи настали, бо Москалів вже прогнали з нашого повіта.

У нас були Москалі два рази: в осени а другий раз по Великодних сьвятах. За сей, хоч короткий час, то страшно нас знищили. Позабирали у людий худобу і збіже. У нас взяли телята, ячмінь і овес. Люди не мали ні хвилинки спокою. Виганяли їх до копаня шанців і до форшпанів. Деякі, як пійшли з кіньми, то дотепер нема про них чутки. Люди ховали ся по корчах і ямах. Наш наймит возив Москалям поживу, а мене брали до чужої фіри. Було дуже гірко, але якось перебуло ся.

Коні лишили ся мені молоді. Одну стару кобилу продав до війска, то заплатили 1050 корон, а другу продав до Красноставець. Сего літа поклав нову стайню.

Вуйко втік перед Москалями на Угорщину, а тепер є в Чехії. Не має до чого вертати ся, бо Москалі знищили все до нащадку на обох фільварках.

Здоровлю Тебе щиро,

Онуфрій.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА! СКЛИКУЙТЕ ВІЧА В СПРАВІ ВОЄННОЇ ЗАВЕРУХИ! ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ!

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper

published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.00 per year	на рік $2.00
$1.00 per 6 months	на пів року $1.00
0.75 per 3 months	на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:	В місті Jersey City, до Канади і других країв:
$3.00 per year	на рік $3.00
$1.50 per 6 months	на пів року $1.50
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю чамодана належить долучати моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

РУМУНІЯ, РОСІЯ І УКРАЇНА.

—o—

Румунія опинила ся нині на розпутю. Надходить час, в котрім вона мусить рішитись, та покинути свою дотеперішну невтральність. Їй прийдеть ся заявити, чи остане вона й на далі невтральною, в наслідок чого втратить свою партію в теперішній війні, чи виступить чинно, значить: кине проти Росії всю свою оружну силу. Тільки в сей спосіб можемо собі представити загадку, перед якою стоїть Румунія, уважаючи рівночасно трету можливість, чинне виступлене Румунії по стороні Росії, яко безвиглядне та очайдушне.

Румунія зрозуміла своє положенє, бо обі румунські партії (приклонники осередних держав і Росії) уважають одноодушно продовжуване дотеперішної політики за неможливе. Вельми знаменний є голос ґенерала Крайніцеану в ґазеті „Універсул" про тяжке положенє Румунії. Він виказує, що знищене Сербії є тяжким ударом для Румунії та, що Румунія через свою безчинність може хиба лиш потерпіти. З другої сторони Румунія тільки тоді могла-б виступити проти Росії, колиб мала запоруку, що вона на довгі часи буде обезпечена від російської мести. Се могло-б статись лише в тім случаю, колиб Росія сталась нешкідливою на яких щонайменьше 50 літ. Я назвав сей голос з двох зглядів знаменним: по перше тому, що говорить про се ґенерал, прихильник Росії, а друге тому, що відслонює тайну, вказуючи на се, під якими услівями також прихильники Росії звернули-б ся проти неї. Також відомий редактор „Адеверуля" Мілле висказує в своїм орґані переконанє, що коли осередні держави (Австрія і Німеччина) не розпічнуть з Румунією нових переговорів, щоб її прихилити на свою сторону, то Румунія є виставлена на небезпеку, що буде прямо проковтнена.

Сї голоси, які походять від осіб, що не є зовсім прихильні для осередних держав, а в яких (що не дасть ся впрочім затаїти) відбиваєть ся загальне переконанє Румунії, приневолюють нас сказати декілька слів **про відносини, в яких находить ся українське питанє до інтересів Румунії, — а у вислїді — і до** осередних держав.

На перший погляд українські взаємини видають ся доволї далекі від питаня про рішенє Румунії. Та річ представить ся инакше і поважнійше, коли трактуєть ся її з погляду малих балканських держав. Рішенє виступити проти Росії є для сих держав тим тяжше, що пімста російського великана могла-б на сї малі народи аж надто налягти в будуччині. Болгари також зволїкали довго, заки рішились виступити проти Росії, а і нині ще в Болгарії підносять ся голоси, що Болгарія може бути в будучности заобезпечена тільки в наслідок **розгрому Росії, відсунення її від Чорного моря утворенем свобідної України.**

Болгари є обзнакомлені з українським питанем більше ніж Румунія і по тій причині було лекше представити собі Болгарам запевненє проти Росії через утворенє українського заборола. Румуни натомісць побоюють ся пімсти Росії в будуччині і з тої боязни готові зректи ся навіть з Бесарабії, — не могучи найти виходу з тих клїщів.

Але Румунія найшла-б легкий вихід з того положеня, колиб порозуміла, що **правдоподібність відкиненя Росії на схід поза Дніпро та утворенє української держави між Росією і Румунією, мали-б на рішенє Румунії перворядне значінє.**

Ґенерал Крайніцеану заявив прецінь виразно: „Ми візьмемо Бесарабію тільки тоді, коли Росія станеть ся для нас нешкідливою!" В який спосіб маєть ся се доконати, сього не каже ґенерал. Він, здаєть ся, думає, що вже само виоуненє українського питаня — се непростимий гріх проти Росії. Нам однак видить ся, що коли вглублюєть ся в його хід гадок, мусить ся наткнути на українське питанє.

Україна вже була раз кріпостю Румунії проти Росії. Було се в 17-ім століттю, коли по обох сторонах Дніпра аж до бесарабської границі істнувала держава українських гетьманів. Коли Петро Великий в р. 1709. побідив Мазепу під Полтавою, вже в кількох роках був він над Прутом та в Молдавії. Є се загально відомі річи. Нині треба поступити навідворот, щоб Румунію увільнити зпід московського натиску та позискати її для осередної Европи. Колиб Румунія виділа між собою і Росією сильну Україну, заняла-б тоді і Бесарабію, та стала-б добрим союзником осередних держав.

В тім случаю Українцї певно переболїли-б, що втратили-б пів міліона українського населеня в Бесарабії і в Добруджі.

Др. Льонгин Цегельський.

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

ХТОСЬ МЕНЕ КЛИЧЕ...!

Хтось мене кличе, хтось мене
З тихої хати пріч жене.

З тихої хати гонить пріч
В поле незнане, в чорну ніч.

Хтось менї шепче: Бачиш, — ліс!
Де твоя шабля, де твій кріс?

Предківську шаблю ржа гризе,
Внук її на ярмарок везе.

З кріса стріляє до ворон, —
А ворог пре з усїх сторон.

Вже чути зойк, вже видно кнут.
А ти ще тут, а ти ще тут?...

Хтось мене кличе, хтось мене
З тихої хати пріч жене.

Не знаю, хто і відки ти,
А мушу йти, а мушу йти!

ДЛЯ ДОПОВНЕНЯ СТАТИЙ Д. ІВ. БУРАЧКА.

Пише др. В. Й. Сімкович.

(Докінченє).

Секція 23 в.: Ся секція, сказавши коротко, говорить, що коли по стягненю від членів приписаних оплат і по відтягненю розходів на посмертне й адміністрацію, показало би ся, що приписана часть гроший на кождого члена орґанізації після сего права зменьшаєть ся, то урядники орґанізації мають право наложити на членів висші оплати, аби вирівнати хвилевий брак. Колиж би зібрані гроші від членів перевисшали приписані правом фонди, то надвишку мож звернути членам назад, або поступити з тими фондами так, як се наказує конституція тої орґанізації.

Дальше біл подає спосіб, як уряд має повідомляти членів своєї орґанізації про її стан та, як маєть ся провадити книжки орґанізації і т. д.

Секція 24: Екзамінація домашних тутешних орґанізацій. Суперінтендент асекурацій або ним уповновласнений чоловік має мати право переглядати і провірювати тутешну домашну орґанізацію; він сам або його повновласник має право переглянути книжки чи инші документи, котрі відносять ся до бізнесу орґанізації і т. д. Орґанізація має йому за се заплатити зі своїх фондів.

Як же колинебудь суперінтендент **переконаєть ся, що така домашна орґанізація не стосуєть ся до прав сего акту або ті права переступає, або не сповняє обовязків, принятих на себе зглядом членів, або провадить бізнес в обманчивий спосіб, або як така орґанізація в часї свого істнованя в однім роцї членами знижить ся на низше 400 членів** (або добровільно хоче перестати дальше провадженє бізнесу), **то суперінтендент асекурацій може подати ті факти головному адвокатови** (Аторней Дженерал), **котрий має право, як се узнасть за відповідне, розпочати кроки карні проти згаданої орґанізації, о чім повідомити мусить уряд тої орґанізації, і коли суд узнасть за відповідне, має замкнути чи розвязати сю орґанізацію, сейчас забрати книжки такої орґанізації, гроші і всі инші документи, а по розвязаню розділити фонди поміж оставших членів.**

Такі кроки не скорше повинні бути підприняті, аж головний адвокат о тім повідомить урядово дотичну орґанізацію та її уряд і дасть відповідний час на вияснене урядових заходів.

Секція 25: (Апплікейшен фор Ресівер) — (се маловажне, на разі опускаю).

Секція 26: (Екзамінейшен оф Форин Сосайети) — (також маловажне).

Секція 28: (Відібране позволеня лайсенсу товариству заграничному) — (також маловажне).

Секція 29: Виняті зпід сего права є слїдуючі орґанізації. Се право не дотикає Масонів, „Одд Фелловс", „Рицарів Пітії" і молодший орден Юнайтед Американ Мекенікс, або до орґанізацій, котрі ограничають свій бізнес до одного певного ризиковного занятя; анї до подібних орґанізацій, котрі не видають поліс асекураційних; анї до орґанізацій, котрі виплачують посмертне не більше як 500 долярів (зглядно 400 долярів); або до орґанізацій домашних, які ограничають свою діяльність до одного міста або одної фабрики; або до орґанізацій одної корпорації; або чисто релїгійних орґанізацій, котрі виплачують посмертне не висше сто долярів на рік, або сто пятьдесять долярів за нездібність до праці або калїцтво в однім році для одного члена. Суперінтендент має право зажадати від тих орґанізацій таких обяснень, які йому покажуть ся потрібні.

Кожда братська (фратернал бенефіт сосайети) орґанізація запомогова сим правом признана і заінкорпорована, котра провадить бізнес після секції 1 (т. є. не обрахованє на зиск); дальше орґанізації на взір наших запомогових орґанізацій з відділами (секція 2.); орґанізації, як наші, котрі вибирають головних урядників і мають конвенції яко тіло законодатне (секція 3.) — підпадають під права сего акту.

Секція 30: (Кари). Кожда особа, або урядник, член, або екзамінуючий лїкар кождої орґанізації, уповажненої провадити бізнес після сего акту (права), котрий би сьвідомо зізнав або подав фальшиві дати на аплїкації члена або в цїлях, щоб одержати гроші запомогові, має бути признаний обманцем і має бути караний не меньше сто долярами кари а не більше пятьсот або криміналом не меньше трийцять днів, а не більше одного року, — або одним і другим, як се узнасть за відповідне суд. А також кожда особа, котра сьвідомо під присягою, у справозданю, чи то дотично нездібности члена, чи його смерти, подала фальшиві зізнаня в цїли одержаня запомоги, — має бути узнаною обманцем і відповідно укараною. **Кожда особа, котра-б збирала членів до запомогової орґанізації** (Фратернал Бенефіт Сосайети) або в який инший спосіб тій орґанізації помагала в тім напрямі; коли тая орґанізація не має лайсенсу провадити бізнес в тім стейті, то має бути карана не висше двіста долярами.

Кожда орґанізація, або її урядник або аґент, котрий би помагав такій нелайсенсовій орґанізації омпнати право сего акту, має бути караний не більше двіста долярами по засудженю.

Секція 32: (Послїдна). **Через принятє стейтом сего білю всї инші права, видані перед тим білем, а дотикаючі сих орґанізацій, зістають уневажнені і тратять свою силу правну.**

Шікаго, Ілл., дня 7-ого лютого 1916. р.

ЗА ПРИКАЗОМ.

Тихо, люба, стій — держи ся,
Смуток з серця свого спряч,
Щиро в очи поднем ся —
Не бануй же і не плач!

Кличе цїсар в бій у поле,
Но і треба; глянь — іде
Жвава молодь вся під зброю...
Чуєш? сурма вже гуде...

Дай же руку на прощанє
І головку підведи...
Най сердечне цїлованє
Усмирить твої журби!

В божій волї наша доля;
Мине буря — я прийду...
Ну, здорова будь, кохана,
Цїсар перший... вже іду!

Тихо, люба, стій, держи ся,
Тут при менї близно стань;
Моя рана... се дрібниця —
В мої очи щиро глянь!

Смерть спішить мене забрати,
Так і треба; — не уйдеш;
Взяла хлопцїв пребогато
Тай ти її не минеш.

Ну відвайно! — час минає;
Хили личко... поцїлуй!
Сьвіт отсей вже погасає
А той — красший; не бануй!

Божа воля! там зійдем ся;
Там на тебе я зажду —
Там на віки поберем ся...
Лиш не гай ся!... я вже йду.

В. Масляк.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕНЄ ЗА УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦЇВ І ЖОВНІРІВ.

—o—

Дня 8. грудня устроїв станиславівський „Комітет Українок для несеня помочи українським Січовим Стрільцям і Жовнірам" величаве богослуженє в память наших Борців, що поклали свої голови на боєвищах.

О год. 8½ заповнилась церков по береги. Були там всї представники військових, державних і автономічних властий, що на запрошенє Комітету явились. Власть військову репрезентував з численними иншими відпоручниками командант міста, полковник Рацендорф, політичну радник двора Прокопчиц. Надто взяли участь у торжестві віцепрезидент суду Метелля, маршалок повітової ради Собота, представники всїх наших місцевих товариств, шкільна молодїж усїх шкіл, збір учительський місцевої української ґімназії з директором Сабатом на чолї, учителі-Українцї всїх инших наукових заведень, словом — вся місцева українська інтелїґенція.

Богослуженє відправив епископ др. Гр. Хомишин. До панахиди стануло поважне число місцевого духовеньства, майже цїла капітула. Се поважне число сьвященників, що взяли участь в богослуженю, надало йому чимало поваги і торжественности.

Патріотичну проповідь виголосив о. др. Фіґоль, катехит ґімназії. Взявши за мотто слова еванг. Івана: Нїхто більше не має любови в серци від того, хто свою душу поклав за другів своїх.—проповідник живими красками змалював 16-місячну воєнну пожежу, тяжкі втрати і нашого народу у тих важних змаганях, звеличав наших борців, Українських Січових Стрільцїв, сей відзвук славного минулого, зірку красної будуччини, борців, що постояли за нашу кривду і стерли ржу сумніву та зневіри з духа тих, що клали хрест на невмирущу силу нашого народу. Вагу їх подвигу ми оцїнили і зрозуміли тимбільше тепер, коли перетерпіли на собі рік московської насили. Проповідник змалював ярко „благодати" російського панованя на нашій землї, зобразив геройчне змаганє союзних військ з полчищами Москви у Термопілях-Карпатах, відвигнув перед слухачів геройзм Лемків і Гуцулів, синів казочного Короля-Гуцула, звеличав подвиги наших стрілецьких сотень під Маківкою та Вишковом, заслуги, положені Стрільцями в тяжкій службі стежників. Навівши виймок з бесїди цїсаря Вільгельма дня 31. липня 1914. р., поручив проповідник усїх борців і весь нарід Богу, взиваючи до горячих мольб і неустанних жертв на користь загалу.

Патріотичний настрій, викликаний гарною проповідю катехита, вилив ся у величавих звуках національного гимну, що його відсьпівала уся молодїж і присутна інтелїґенція.

По панахиді відправленій, як згадано, усїм майже місцевим сьвященством на чолї з епископом, розійшлась публика домів.

Збірка на Стрільцїв в церкві, якою занялась пані Бачиньска і радник Лїтиньский, дала суму 257 К.

КОЖДИЙ УКРАЇНЕЦЬ повинен належати до У. Н. Союза! По інформації про У. Н. Союз і як до сеї орґанізації записати ся, пишіть сейчас на адресу:

Ukrainian National Association,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

НА СТАЦІЇ.

Поспішний поїзд гнав у сторону Будапешту. На першій стації за Віднем затримав ся чомусь довше. На других шинах стояв другий поїзд. Довгий, предовгий ряд товарових возів. Через маленькі закратовані віконця в горі виглядала маса цїкавих очий. Видно російські військові шапки. „Руссен, Руссен" — заговорив нараз наш увесь поїзд і в одній хвилї посипали ся десятки папіросів, яблок, булок, хлїба. Головно папіроси! Ізза крат висунули ся десятки рук.

— Дякуємо, дякуємо, панам — чую якийсь голос.

Переді мною „унтер" з лагідним, добрим обличем, з усьміхненими очима.

— А відки, дядьку? — кричу.

— Зпід Умані, пане — пять місяців від мая сидїли ми в Тухлї в Галичині, а тепер взяли нас усїх унтерів і везуть кудись — відповідає він.

— Самі Українцї між вами, чи є й Москалї?

У відповідь заговорив увесь віз: — Я з Херсоньської, я з Подільської, я зпід Гайсина, а я з Винниці — самі Українцї, нема Москалїв. Завязуєть ся розмова. Подорожні тимчасом далї кидають подарки. Сильний вітер уносить їх і розкидає по земли. Простягнені руки полонених даремно силкують ся їх зловити. Розпука з обох сторін.

Надбігає зелїзничник. Збирає папіроси, яблока та все инше добро, спинаєть ся на віз і подає полоненим. Подорожні Німцї та Мадяри дякують йому.

— Пане, пане, — кличе до мене мій „унтер" зпід Умані, чи се всї „руські", що їдуть там у поїздї?

— Нї одного тут „русского" нема, — відповідаю, — се Німцї і Мадяри!

З недовірєм споглянув на мене „унтер" тай каже: Та невжеж? а чому-ж дають нам папіроси і яблока?

— Вони-ж не вороги вам — кажу я — а тільки вороги вашого начальства.

— А начальство казало, що вони, ті „Германцї" всїх нас поріжуть, а вони нам папіроси — гм, гм — похитав головою мій „унтер".

— А ви, пане, також Німець? — питає він дальше.

— Нї, я Українець, як і ви!

Ми розговорили ся вже про наші справи. Не докінчили; бо наш поїзд пійшов далї.

Відень, падолист, 1915.

Др. Л. Ганкевич.

ПОДЯКА.

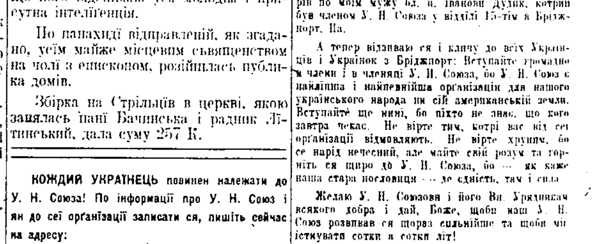
Складаю сердечну подяку У. Н. Союзови а передівсім його Головним Урядникам, за виплачену менї посмертну запомогу в сумі 1000 долярів по моїм мужу бл. п. Іванови Дудик, котрий був членом У. Н. Союза у відділї 15-тім в Бріджпорт, Па.

А тепер відзиваю ся і кличу до всїх Українців і Українок з Бріджпорт: Вступайте громадно в члени і в членяці У. Н. Союза, бо У. Н. Союз є найлїпша і найпевнїйша орґанізація для нашого українського народа на сїй американській земли. Вступайте ще нині, бо нїхто не знає, що кого завтра чекає. Не вірте тим, котрі вас від сеї орґанізації відмовляють. Не вірте хрунам, бо се нарід нечесний, але майте свій розум та горніть ся щиро до У. Н. Союза, бо — як каже наша стара пословиця — де єдність, там і сила.

Желаю У. Н. Союзови і його Вп. Урядникам всякого добра і дай, Боже, щоби наш У. Н. Союз розвивав ся щораз сильнійше та щоби міг істнувати сотки а сотки лїт!

Остаю з поважанєм,

Марія Дудик.

ГУЦУЛЬСЬКА БОЖА МАТИ.

Сей малюнок польського артиста-маляра Казимира Сехульського представляє Матір Божу з Ісусом Христом в гуцульських строях. Оригінал сього образу (кольоровий) є в Державній Галереї образів у Відни.

РОДА-РОДА.

ВОЄННІ ОБРАЗКИ ЗІ СХОДУ.

......, початок жовтня 1915 р.

Спасів — се сільце на схід від Сокаля, поблизко російської границї. На одному сугорбі стоїть замок і погорілий фільварок, власність одного старого дідича, професора львівського університету. До парку притикає багно. Так воно звичайно на сході буває. Достатки та злидні живуть собі одно побіч другого, а поруч них болото, яке вливає ся у панський парк. Гарний сьвітовий бувалець, а сусідом — безпросьвітний пастух.

А по тім боці баюри монументальна грецько-католицька церков — збудована хлопськими датками.

А поміж тими двома сьвітами і поміж польським замком а грецькою церковцею лежить собі над баюрою українське село — з глини та соломи.

Коли перед замком ми здержались, позсідали штабові офіцири з коний. Перший привіт віддав генерал властительцї замку, а перше питане шефа санітетів було дотично хорих. Тут і рапортує йому підпоручник постою, що в селї пятьох хорих, а всі на холєру.

Пополудни починає ся охоронне щеплене, зливане усього вапном та прочищуванє. Наперед щеплено домівників, що живуть спільно з хорими, а на другий день з приходом етапової стацїї щеплено инших мешканців села.

Між иншими стоїть собі на замку тупоумний, кошлявий хлопчина, мне лабами капелюх, бачить ся, — хоче щось сказати, але мовчить. Колиж на кінци його запитують ся, чого прийшов, белькоче, що його Каська післала.

Хто се: Каська?

Ну, Каська.

А чого ти прийшов?

Він довго шукає слів для висказаня сього простого реченя: „Моя мати вмерла".

А від чого?

На холєру — відповідає хлопчина. „Каська мене післала".

Пів години пізнїйше зявив ся на подвірю одної далекої і маленької ліпянки-хатчини — висший штабовий лікар. Хоч селянські хати Спасова не є ніякими палатами, то однак вони соромлять ся своєї безталанної подруги за селом, яку злидні загнали в болото, — в котрому потопає нужденна ліпянка. Назустріч лікареви вилетіла з дверий хати мала дівчина. Соломяно-русяве, кирпате дівча з веснівками на лици зодягло ся у велику понад міру юнку.

Слава Ісусу Христу! — злепотіла вона і кинула ся на стрічу штабового лікаря.

Нарешті послухали мене драби. — Тут показала на двох хлопців, що стояли позаду своїх фір і всевладно закликала: „Нічого вам не дам! Жандарми наказали вам вивести маму. А до того тепер війна, один другому помагати мусить. Встидайтесь сього, що аж жандармів треба було"...

Засоромлені мужики споглянули на лікаря, сїли на віз, вдарили батогом коні і повільно відїхали з відсіль.

Міжтим Каська звернула ся з довірєм до штабового лікаря. „Я говорила їм, що жандарми розказують тепер... инакше"... вона й заплакала, а втираючи червоні з плачу очи, каже: „Инакше отсї мужики не вивезли-б мою бідну маму з хати. Я, я мусїла їм помагати, бо вони бояли ся імитти мертвої мами". — Почув ся з хати крик дітий. Каська сердечно відозвала ся в сторону дверий: „Знаю я, що вам хочеть ся їсти юшки, однак ще хвилину моліть ся, поки наша люба мати не пійде до неба". До лікаря: „Правда, пане, ви пішлете тут санітетів? Я прошу вас о те! Ми все... не знаю тільки як се називає ся... зробимо, що нам прикажуть"... Поспішно звернула ся до брата, до того придурковатого, вайлуватого хлопчини: „А ти біжи на пасовиско та жени до дому кози. А відтак гуси!" Знова до лікаря: „Чи солому всю спалити? Дурні дітиска сідають на солому, з відтак ще похворіють. І чи не можливо, пане докторе, нас усіх защепити? Се справді добре буде, хоч воно болить, але помагає і хоронить людину від холєри". В сторону хатчини: „Йдіть, діти, сюди! Пан доктор є тут і хоче пересьвідчити ся, чи всі ви здорові". До лікаря: „Наймолодше мені щось трясеть ся; має певно горячку. Воно все лежало коло мами, хоч я проганяла його. Забирай ся! — кричала я. Мама хора і вмре. Але що робити, дрантє не послухає!" І Каська сутужно поглитує сльози: „Бідна мама, вмираючи, тулила нас в останнє"...

Нараз Каська біжить до хати; її ніяково плакати перед чужим паном.

За хвилю надійшов санітетський капраль, несучи риж, чай, цукор, смалець та инші віктуали, що їх запобігливий штабовий лікар замовив в інтендантурі. Міжтим чотирох жовнірів очищує хатчину після вказівок капраля. Тут все мусить бути вільним від зарази: діти, домашна посудина, солома.

Та які там річи у нуждарів? Цілком гідні їх бідної хатчини. Найпростійше було-б — отсе лахмаття, так як воно стоїть, з усїх чотирох углів нараз підпалити, щоб згоріло огнище зарази.

День пізнійше. Каська в хаті хазяйкою стає. Тепер вона ґаздиня, дарма, що їй тринайцять літ. І розказує лікареви про свої домашні клопоти.

„Ми богато лиха перебули. Дві гарні корови, що заховалось в лісі — козаки знайшли і Павла... себто підростка брата ...і Павла важко побили. З того часу — знаєте, пане, — він прямо помудрів, не той став, хоч від удару в голову навіженим зробив ся. Правда, гопки витинати відхотіло ся йому... Вкінци дали нам Москалі квіток на вісімдесять рублів, мама підписала їм поквітоване, але ми дістали всього тільки сорок рублів".

— Що робить горячкуюча дитина? — питає ся лікар.

У відповідь Каська вмить принесла дитину і ставить її перед лікарем. „Богу дякувати — вже їй лїпше!"

„Каська, я голодна" квилить маленька.

„Підожди, Марусю, — зараз юшка буде, бачиш — вже кипить". І вона відсуває на бік дитину, а сама далі невсипучо лепетить:

— Я зварила дітям чай, риж, молоко з цукром — але їх ненаситиш нічим. На якийсь час їда ще вистане. Але що буде потому? Батько в Америцї. Перед війною він посилав нам гроші. Чи не можна-б до нього зателеграфувати? Мені здає ся, що ні — се-ж працінь і на мори ведеть ся англійська війна, а Америка лежить на англійськім морю. Як тут Москалї були, тоді можна було зателеграфувати, бо Москалї союзниками Англиців... Мама мала богато гроший поміж людьми, більш пятнайцятьох ґульденів. Чи віддадуть її нам люди? Малій дівчині вони не схочуть вернути.

— Поговори з війтом.

— Він москальофіл — його забрали. Але, коли-б вельможний пан схотіли поговорити з жандармом — се помогло-б. З пятнайцятьма ґульденами можна-б перебути зиму. Шматя маємо досить — по небіжці нені. Щось збіжа призбирає ся; воно ще в поли; я й Павло знесемо його. А тимчасом Маруся буде пантрувати хати та дітий, а Матвій кіз і гусий. Впрочім їх припильнує одинцем наш пес. Все якось уложить ся, тільки — знаєте пане — не можна тратити віри. Працінь є ще біднїйші на сьвіті люди, а не тратять надії... Вже якось воно буде...

(З німецької мови переклав Іван Калинович).

НА ЧУЖИНІ.

Угорський Руснак.

Я сидів в переділї третої кляси і поглубив ся в думках і мріях. Їхав уже до своїх товаришів яко виличений. Я наперед представляв собі нове житє в Карпатах, житє не нудне, не одноматнїтне, але веселе, ріжнородне. Коби скорше до них. Як же вкучило ся менї самому тиняти ся по шпиталях на чужині. Коби скорше!... думав ся. Підвів ся і виглянув через вікно. На дворі січе дощем, поїзд мчить безмежною угорською пустою (степом). Десь далеко стирчить журавель, а ще дальше на виднокрузї маячить щось чорне. Мабуть село. Я глянув по ваґоні. В кутику сидить старий, вусатий „ляндштурміст" і пакає байдужно коротку люльочку. Два жидки читають одну часопись, а в кутку під вікном малий хлопчина, з перевязаним лївим оком, пише щось в малій нотатцї. Напроти него дрімає стара жінка. Я підступив із заду до хлопця і з цікавости заглянув в його нотатку. Як я здивував ся, коли на білій сторінцї побачив нашкіцованого воюка, що задуманий сидить на лавцї. Хлопчина доглянув, що я підглядаю його, підніс висше свою головку, засьміяв ся до мене і сказав кілька слів по мадярськи. Я не відповів нічого, бо не розумів його. Стара жінка отворила очи, а побачивши мене, сказала до хлопця:

— Васильку! Той пан не розуміє по мадярськи.

— Але розумію по українськи! — перебив я урадуваній жінцї. — Ви з Галичини?

— Нї! Ми зпід Береґсаґу, Руснаки!

Я зрозумів, що маю діло з угорськими Українцями.

— Відки їдете? — питаю.

— З Дебрицина. Возилам до каргазу*) хлопця. Щос в око єму стало ся.

— Пане! Дивіть ся лем, як я вас намалював! — сказав хлопчина, показуючи менї нашкіцованого воюка.

— Кілько тобі лїт? — питаю.

— Буде вісїм.

— А ти вмієш читати?

— Айно**) вмію. По мадярськи і по руснацьки. По мадярськи навчили в школї, а по руснацьки вчив мене няньо в хижи†).

Стара дрімала дальше, а я, щоби їй не перешкаджати, пересїв ся з хлопцем на мою лавку.

— Відки ти навчив ся рисувати?

— Нїзвідки. Я так сам з себе. А ви з Ґаліції?

— З Ґаліції! — відповідаю.

— То ви Поляк!

— Нї, я такий як ти „Руснак"!

— А в Ґаліції є також Руснаки?

— Є! Більше ніж тут.

— А я гадав, што Руснаки є лем в мадярськім краю. Я так люблю читати руснацькі книжки. Лїпше кеть††) мадярські.

— А читаєш добре?

— Виділибисте, пане!

Я витягнув „Український співаник" і подав йому. Він скоро розтворив і на першій сторонї зачав повільно читати:

Ще не вмерла Україна
Нї слава нї воля,
Ще нам братя молодії
Усьміхнеть ся доля...

— Йой, як то красно! — сказав. — А в нас нема таких співанок. Всї кажуть, што то не слободно. А в вас слободно?

— О! в нас всьо „слободно".

— А што то значить Україна? — спитав мене.

Я пояснив йому. Про Україну, про Українців і про все, що могло бути зрозуміле дитинї.

— То я також Українець?! — крикнув урадуваний. — А нам нїхто не казав нїколи за се. А як співає ть ся ся співанка?

Я зачав його вчити. За кілька хвиль він сам вже співав наш гимн. Мене дуже зацікавив хлопчина. Перший раз в житю бачив я такого розумного і понятливого хлопця.

Поїзд шарпнув і став. Стара пробудила ся.

— Мамо! Ви знаєте, што ми Руснаки називаємо ся Українцї, а руснацький великий край називає ть ся Україна. Мене навчили сей пан. Вони з Ґаліції, з України...

І зачав своїм тоненьким, ніжним голосочком співати „Ще не вмерла Україна..." Менї стали слези в очах, в грудях щось давило. — Може аж се, наймолодше тепер, поколїнє пробудить ся зі сну вікового? — думав я і любував ся маленьким, темним братом, що співав дальше.

Стара мати тїшила ся і сказала до мене:

— Мудрий хлопець, лем здоровля не має. Від маленького слабує...

Поїзд доїздив до стацїї, де хлопець з матірю мав висїдати. На памятку подарував я йому „Український співанник", а він менї нашкіцований „портрет" мій.

— Дякую вам красно, пане! Я все буду читати сю книжочку і буду згадувати вас — сказав, вхопив за руку і поцїлував.

Поїзд став. Я зі слезами в очах підніс Василька на руках до гори, притиснув і поцїлував. В його чорнім очку також блестїли слези... Він зрозумів мене, я його. Висїли. Поїзд рушив дальше. Я ще раз глянув через вікно. Василько, з книжочкою під пахою махав маленькою ручкою на прощанє менї... Поїзд мчав дальше рівниною. В далечі синїли Карпати. Я йшов до сьвітла, Василько лишив ся дальше в темрявї...

А може і йому доведеть ся коли побачити сьвітло?

Андрій Бабюк, У. С. С.

*) Каргаз по мадярськи значить шпиталь.
**) Айно значить так.
†) Хижа значить хата.
††) Кеть значить як, ніж.

СПОВІДЬ СТАРОГО СЕРБА.

В одній з болгарських ґазет читаємо таке оповіданє про сумну смерть старого сербського патріота:

„Ми приїхали до купелевої місцевости Вранска, найгарнїйшого лїчничого заведеня в Сербії, недалеко міста Враніє. Довкола чудові гори. Перед заведеням парк. Днина гарна, якої ще не було від початку війни. Воздух милий і запашний, жовніри перуть та сушать біле, а ми офіцири балакаємо зі старим Велько́м, образованим Сербом.

Велько, учитель математики в білгородській жіночій ґімназії, тепер управитель купелевого заведеня. Старий учитель розказує нам з повною свобідою. На устах його являє ть ся від часу до часу усьміщка, та слїдно, що тяжка журба згнобила його душу. У вічній тямцї остане менї сердечний зір старця, в якім дрожала агонія завмираючого. Та слова його були щирі.

В тій зеплій, чудовій країні, в гірськім окруженю судилось нам почути безмежний жаль за вмираючою Сербією.

— Що станеть ся зі мною — каже старик — не знаю. Мій суд про Болгар був добрий, хотяй ніколи я їх не любив, будучи з крови і кости щирим народовцем. Говорю отверто; хочете вбийте мене. Цїла Сербія гине, нехай і я впаду жертвою вітчини. Одинокий мій син, моя надія, поляг в боротьбі з Австрійцями. Одинокою по нїм розрадою остала менї вітчина, а коли і вона гине, то моє житє не має ніякої вартости. Болить мене, дуже болить — тут в грудях..

Старець плаче. Плач за вітчиною є инший від звичайного плачу; се тихий стогін, притаєний, що стискає серце, дре його на шматки...

— Недавно був тут король Петро, — говорив дальше Велько. — Досить часто проходжував ся туди та бесїдував зі мною. Гляджу на него та думаю. Сей чоловік засїв на престолї, зрошенім неповинною кровю. Панує над нами з якимсь дивним спокоєм, а народ знає, що руки його окровавлені... Він убийник! Я часто бачив його, як проходжував ся ось тими уличками, а вечером здовж річки... Цїлими годинами вдивляв ся в зоряне небо.

— І тодї думав я собі: він не є спокійний, його совість гризе, тїнь Олександра переслїдує його. Ми є народом, в котрім убийство велику відіграє ролю. Не доцїнюємо людського житя. Убийники є героями, а чеснї люди дураками.

— Ми гинемо, — чи нї? Яко независима держава сходимо вже з карти Европи. Се є страшний конець нашого житя. Пасіч, король Петро, всї вчерашні і нинїшні провідники Сербії — вони не є винні нашому положеню. Воно є тільки вислїдом сумної дійсности. Система нашої державности, схиблене вихованє молодіжи, уроєна безгранична величість, от що довело нас до упадку. Гарно се вщіпити в молоді серця любов вітчини. Та засліплювати молоді, легковірні, нерозвинені єства безсоромним способом про могучість Сербії, про її силу та про невичерпану енерґію — се підлота.

— Сербія небавком згине, — се річ певна.

— Нехай се буде приміром для других, малих держав. Коли самолюбство одиниці є великим блудом, — є він тим більше нещастєм для народу. В р. 1885 ударили ми на вас, завдяки прилученя Румелії, в р. 1912 ми вас обманили, завдяки вашої слави. Нинї покутуємо за наші гріхи.

— Не гнївайте ся на народ, що втїкає лїсами й дебрами в холоді і голоді, — але виступіть проти тих, що скоїли ваше і наше нещастє. Тяжко менї жити в неволї. Тяжко доводить ся менї бути під болгарською властию: розум менї наказує вправдї, але душа не хоче, душа і серце не позволяють — бо я чесний Серб. Спасеня для мене вже нема.

Старець знов заплакав. Мовчимо та роздумуємо про се несподіване вигнанє і скитальство старця. Сонце скотило ся за гори, послїдні його лучі осьвітили вершки столїтних велитнів-дерев, на околицю налягла тишина.

— Виджу, що моя бесїда зробила на вас вражінє — сказав старець. — Може вже від Серба не почуєте таких слів. І я так не говорив би, колиб не видів кінця Сербії. Вмираючий сам себе обжаловує.

— Ви будете ще жити — успокоює його капітан. — Ви чоловік образований, і не фанатик, примінитеєсь до нового житя.

— Забуваєте, пане капітане, — що в моїх грудях терпить сербське серце. Коли вилїчите моє серце, тодї зможете з мене зробити горожанина Великої Болгарії.

Похилена стать учителя відійшла до салї, в котрій є хорі Серби. Звернув він ще очи на кришу заведеня. Там має болгарський прапор. Його тїло і кости пронизала дрож.

Гляджу на моїх товаришів, — мовчать задумані. Задумав ся і я. Перша моя думка, що ми лїпші від Сербів. Менї не стало віддиху. Прийшла инша гадка; ми є лїпші в порівнаню зі Сербами, та не треба забувати, що Сербія є нещаслива.

Потемнїло. Ніч сповила землю темним серпанком; лїчниче заведенє короля Петра було ще більше мальовниче... Склони гір сьвітять ватрами, при котрих сторожать Болгари. Тишина...

Слїдуючого дня рано, коли дружина готовилась до походу, доносять менї, що жовніри найшли старця на гиляцї груші... Повісив ся. Я здрігнув ся. Ми зрозуміли, що дух бідного Серба побідив розум. Жовніри хотять його зіставити так як висїв, нехай грає ть ся з ним буйний вітер...

Нї! Той чоловік вірив, що ми не є местниками. Здойміть його з гилї та поховайте! Могилу уквітчайте цьвітами, заткніть знамя хреста, а на нїм напишіть: Велько Дімітрієвіч, Серб з Білгороду.

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

СТРІЛЕЦЬ ДО ДІВЧИНИ.

Як впаду, мила не тужи,
На гріб самотний прибіжи
З вінком дубовим.
Смуток крий,
Щоб не сьміяв ся ворог злий
З сердешних сліз!
Й пощо грижа?
Дивись, хиляють ся збіжа!
Для тих, що край свій боронити
Пійшли, хліб треба розчинити,
Насущний хліб наш.
Скільки з них,
Борнею втомлених, трудних
Насилу добреде до хати.
Про всїх годить ся памятати
Вам, що остались.
Нуж за коси!
Нїм сонце випє ранні роси,
Спішіть у поле!
Нам в могилї
Будуть роботи ваші милі.
І шелест кіс і бреньк серпів,
І той дівочий чистий спів,
Що пташкою над полем вєть ся,
Може в могилї нам приснить ся,
Як ясний спомин.
А коли
Пшеницю привезуть воли,
Коли скінчать ся пильні жнива,
Вбирай вінок і будь щаслива!
Я щиро кажу.
Хто глядів
На безпощадний смерти сів,
Той рад би міць житя скріпити,
Нам треба не вмирать, а — жити!
Тож, як скінчать ся смерти жнива,
Вбирай вінок і будь щаслива!
Твори житє!

Роман Купчинський.

НА ПОЛЕВІЙ СТОРОЖІ.

Полева сторожа (Feldwache) — се перші наші ряди від ворога. Місцями на 50 кроків віддалені від неприятеля, вони цїлий день у „роботі". Скриті поза хатами і в корчах, чатують лишень, щоб денебудь показала ся рука, денебудь блиснув кріс чи закурив ся дим. Зараз у те місце летить цїльна стрілецька кулька. Вправдї те саме роблять і ворожі полеві сторожі, але Стрілець — се справдїшний мистець у скриваню і змиленю ворога. Через те дуже рідкі случаї поранень чи смерти.

Та лежачи за плотом, чи в корчах, Стрілець не може втерпіти на однім місци. Блискавкою, використовуючи знамените догідности терену на сховки, перелїтає зза корчів під хату а зпід хати за пліт. Тут позичає в товариша тютюну, або дїлить ся з ним „чим хата багата" — кукурузою чи овочами. Стрільцї так призвичаїли ся до полевих сторожий, що єще радо йдуть на них, а навіть є такі, що самі голосять ся. Стрілець потребує ріжноманїтности. А тут в головних окопах нудьга і безробітє. На полевій сторожі має він все нові якісь приключки і пригоди. Там злетить йому скоро час і настріляє ть ся досить. А Стрільцї вистрілюють богато патронів і можна сказати не на дурно. Ось доказ на се: З одної хати на другім березї ріки вибігає Москаль. Він що сили біжить, щоби сховати ся за найблизший будинок. Та ось паде стріл і Москаль як довгий розтягнув ся на землї. Се Стрілець Павлух пробував свій кріс.

Лучають ся і веселї випадки. На полеву сторожу приходить високий військовий старшина. Підсуває ть ся до одної з них і видить, як Стрільцї смачно заїдають сливки. „Відки ви сего набрали?" — питає здивовано. „А он, прошу, перед нами над рікою сад!" — відповідає один. „Та як? Таж се неможливе. 50 чи 60 кроків від ворога відтам і ви можете нарвати сливок?! Ворог працінь може вас позбивати з дерева як грушки. Я сам люблю сливки, але за дурну сливку наражати житє ви неповинні". „Е, ми маємо свій спосіб на те" — обзиває ть ся Стрілець і трох береть ся показати се. Двох стає з готовими крісовими ґранатами, а третій готовить ся до скоку. Розлягають ся два стріли один по другім, а за ними слїдують два вибухи ґранатів у ворожих окопах. У Москалів робить ся замішане. За той час третій блискавкою скаче на дерево і скоро нарвиває сливок. За хвилю станув перед старшиною і подає йому пригорщ овочів. Старшина не міг із дива вийти. „Ой, ви Українцї, Українцї" — сказав на відхіднім і довго ще потім хитав сивою головою.

От такі то хвилї переживають тепер Стрільцї. Небезпека, яка що дня заглядає їм в очи, так їх загартувала, що вони і не думають про московські кулї. Ховають ся тому, щоби ворогам не зрадити місця полевої сторожі. Товариш Мицик, вістун з II. куріня, так означив своє відношене щодо полевих сторожий: „Я на „фельдваху" йду, як на весїлє. Там чоловік надрочить ся з Москалями, наїсть ся кукурузи, яблок, ще й до дому повну торбу несе".

ОЙ, ЩЕ, ХЛОПЦІ, НЕ БІДА!

— Отамане, батьку наш,
Порадь тепер хоч ти нас:
Що мати-мем робити,
Як ту біду гонити?

— Ой, ще, хлопцї, не біда,
Ще є наша „Свобода".
Прочитаєм „Свободу",
Тай забудем на біду!

НОВА КНИЖКА.

Накладом Української Народної Ради в Америцї, з осїдком в Джерзи Сіти, Н. Дж., появила ся в сих днях перша книжка в українській мові, — п. з. **„Росія й Україна"**. (Як звісно, доси появили ся накладом У. Н. Ради книжки про Україну — лише в англійській мові). Автором сеї книжки є **М. Михайленко** (се прибране імя одного звісного українського письменника з Галичини). Перше виданє тої книжки появило ся торік у Швайцарії. З уваги, що в ній обговорена дуже важна справа і що книжка дуже добре і цікаво написана, видала її У. Н. Рада і для американських Укрінців і сподіває ть ся, що вона сповнить свою місію.

Доси властне такої книжки у нас не було. Богато наших людий знає мало про російсько-українські відносини в минувшині і тепер. А се потрібне особливо, як треба виложити темному кацапови або нічого незнаючому Москалеви або й такому Українцеви, котрий вірить у „славянофільство", а про відношенє України до Московщини і Московщини до України — говорить з памяти, або, як то кажуть, — „без памяти".

Зміст сеї нової книжки такий:

I. Вступ.
II. Політика російського уряду супроти України.
1. Від Переяславського договору до повного зруйнованя самостійности України.
2. Російський уряд супроти українського національного відродженя.
3. Українська справа в „конституційній" Росії.
III. Українська справа і російське громадянство.
1. Від початку 19-ого столїтя до революції 1905-6. р.
2. Підчас конституційної ери.
IV. Росія — й українська справа в Австрії.
V. Польсько-російський спір за Україну.
VI. Протиукраїнські пляни Росії в теперішній війнї.
VII. Україна і теперішня війна.
VIII. Манїфест до „російського народу" в Австрії.

Книжка має 64 сторін; цїна одного примірника виносить **15 центів**, а з почтою **20 центів** (можна присилати в почтових марках).

Хто замовить більшу скількість примірників, дістає опуст. І так:

12 примірників (вже з почтовою оплатою) $1.50.

60 примірників (вже з почтовою оплатою) $6.50.

120 примірників (вже з почтовою оплатою) $12.00.

Замовленя посилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL COUNCIL OF AMERICA,
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ДО ВІДОМА НАШИМ ТОВАРИСТВАМ В НЮ ЙОРКУ.

Календар представлень і балів для всїх укр. Товариств і Братств в Ню Йорку, Н. Й., на 1916. рік.

Місяць лютий: субота, 12. лютого. „Подільська Січ" — баль, весь дохід на голодних в старім краю.

Субота, 19. лютого. Бр. св. Андрея (гора міста) — баль.

Субота, 19. лютого. Тов. „Укр. Бесїда" — представленє.

Субота, 26. лютого. Тов. „Запороже за морем" — баль.

Марець — вільний.

Цьвітень — вільний.

Май: Субота, 6. мая. Тов. „Вільні козаки міста Львова" — представленє.

Субота, 13. мая. Тов. „Укр. Бесїда" — представленє.

Субота, 20. мая. Тов. „Нова Україна" (рос. Укр.) — представленє.

Червень: Субота, 3. червня. Тов. „Запороже за морем" — представленє.

Липень: Недїля, 30. липня. Тов. „Поморяни" — пікнік.

Решта місяців покищо вільні.

З новими представленями, балями і т. п. прошу зголошуватись на мою адресу:

P. Zadoretsky,
267 E. 10th St., New York City.

ФОНД ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖЕРТВ ВІЙНИ.

(Для вдів і сиріт і на відбудоване знищеного краю).

97. Джерзи Сіти, Н. Дж. З нагоди сьвят Рождества Христового зложили на вдови і сироти в старім краю отсї добродії: Д. Скороденький $1.25; П. Венгрин, М. Гасюк, С. Олешко, Д. Черкавський і А. Пурилю по $1.00; А. Лїбич, А. Венгрин, І. Буньо і М. Хитра по 50 цнт.; А. Венгір 45 цнт.; А. Яхамець, А. Блауцький, Г. Венгір, І. Сідарко, М. Каранюк, С. Гнуна, С. Цимбалка, І. Самуїл, С. Самуїл, К. Гнуна, А. Мащак, К. Журняк, М. Костецька, Д. Мадай, Т. Чоспик, С. Оппавський, І. Сокопанко, А. Салук, А. Фоца, Г. Яренкевич і С. Спотрич по 25 цнт.; І. Журняк, М. Федович, П. Уніят, Ф. Антощик, С. Габ і М. Козак по 10 цнт.; С. Буньо 5 цнт. — Разом $15.60

98. Канзас Сіти, Канз. Братство св. Василія Вел., від. 323 У. Н. Союза прислало коляду, котрою занялись М. Мокрицький, Д. Іващук і Ю. Білецький. Зложили слідуючі добродії: М. Мокрицький, Н. Фабіян, Л. Олексюк, М. Крикливий, В. Шуляк, Д. Сенюк, О. Коменда, Ст. Калиняк, Семен Калиняк, Д. Блакіта, С. Біліньский, Л. Коваль, М. Симнюк, І. Москаль, К. Чайка, М. Гасиц, К. Тарнопільський, Р. Мазур, Д. Янчишин, Н. Янчишин, Д. Яремко, Д. Іващук, Ю. Білецький, І. Коменда і П. Ярема по $1.00; І. Купа, А. Павлик, Я. Мелїнишин, В. Крихів, К. Баський, Т. Хранович, Д. Гох, А. Зогольник, Д. Козін, О. Базан, Я. Коваль, Т. Цінко, Ф. Ґаранчук, Д. Мілян, А. Санопька, О. Фіґура, Г. Дідух, Н. Золя, Я. Гасин, П. Дідух, Р. Дідух, Г. Ковальницький, С. Ґрудан по 50 цнт.; Н. Блакіта, Ст. Дідух, М. Левусь, Д. Білий, П. Добовець і В. Гримак по 25 цнт.; І. Гнатишин і М. Кутенський по 10 цнт. — Разом $37.55

99. Бандет, Мінн. На руки Ф. Веселика зложили жертви слідуючі добродії: Т. Семенишин, Ф. Веселик, Т. [illegible], Е. Павлюк, В. Мартинюк і М. Найдиш по 50 цнт. — Разом $3.00

100. Скрентон, Па. На коляду, котрою занялись М. Кузмій, І. Ганчарик, Б. Дучак і А. Монцляк зложили слідуючі добродії: І. Ганчарик, З. Хемій, П. Чапля і М. Яремчук по $1.00; П. Мацків, М. Кузмин, О. Шалаґай, Я. Шуманський, М. Думанський, О. Свачинський, О. Кориташ, А. Кащак, С. Ярина, С. Новожний, А. Шелепак, І. Ільчишин, І. Бомерзбах, В. Ґула, І. Дуда, М. Поточняк, М. Рочинський, І. Кабан, Н. Войт, Д. Мацьків, Д. Танчин, М. Танчин, С. Катринич, О. Лисейко, Г. Бучкович, І. Кальмук, В. Милянко, Г. Гоменчук, С. Ярема, Т. Шумейко, І. Майхрович, І. Гришко, А. Мондляк і П. Дучак по 50 цнт.; Д. Сенчишин 30 цнт.; І. Рибачок, В. Чуйко, С. Вітушинський, І. Чоколовчак, І. Камінський, І. Ремес, М. Бословський, Г. Нашак, Д. Залута, С. Михалюк, В. Білик, І. Ткач, В. Вембер, А. Звоць, С. Гавришко, М. Сушка, К. Вітушинський, С. Небесний, Ю. Телїфанко, С. Москалик, В. Камінський, В. Янчаступ, Ф. Головач, Т. Джюс, П. Лежан, І. Строшко, Н. Сіка, С. Дранчак, В. Лисак, Г. Роздільский, С. Голка, І. Потчняк, А. Базиль, І. Самаринський, І. Дучак і П. Гарасим по 25 цнт.; А. Гайдош 20 цнт.; М. Рудий, С. Бривала і К. Телїфанко по 10 цнт. Разом $30.80. Пересилка 20 цнт. — Остає $30.60

101. Пен Ален-Назарет, Па. З нагоди Рождества Христового на руки Н. Ґіля зложили слідуючі добродії: Л. Бортник, С. Коваль, Н. Макар, П. Конджик, Ф. Петрак, Н. Дубач, Ю. Борука, Н. Ґіль, І. Чорній, В. Бичок, Н. Мельник, М. Морикан, С. Ковальчук, Д. Дробош, К. Назар, З. Верещук, А. Крупський, С. Буль, Ф. Мазепа, Т. Бурин і М. Мисько по $1.00; С. Куць, А. Зборовський, А. Сачпико, Г. Рущак, А. Браньо, Ф. Мич, В. Шишка, М. Лозинський, І. Марикан, А. Островський, С. Басюк і Н. Сеник по 50 цнт.; А. Іванів 40 цнт.; А. Кароля 30 цнт.; А. Масовський, О. Зуб, Л. Кедар, С. Бріха, В. Мацько, В. Кріль, М. Пошол, М. Віслончук, С. Коваленько, В. Камец, С. Цюпчик і В. Юнковий по 25 цнт.; І. Дзбач 20 цнт.; Н. Вилончук 10 цнт.; Е. Рісмілєр і Н. Н. по 5 цнт. — Разом $31.10

102. Ню Йорк, Н. Й. Ів. Пшеничняк жертвував $1.00

103. Вашінґтон Депо, Конн. А. Лесник жертвував $2.50

104. Джерзи Сіти, Н. Дж. На вічу, котре відбуло ся 16-го січня с. р. зложили жертви слідуючі добродії: И. Вацлавський $3.00; І. Шікарський, Г. Бердулос, В. Матвіїв, П. Венгрин, А. Онисак, О. Вацлавський, Д. Диміль, С. Яхимець, І. Костик і Г. Гевлюк по $1.00; А. Радьвацька, С. Каранко, А. Сподарик, Г. Ріґала, М. Обуховський, А. Порило і П. Буньо по 50 цнт.; М. Гасюк, П. Контрицький, Д. Чоспик, Д. Соколовський, П. Деополий, П. Стень, М. Литвин, Р. Гавришин, М. Голендар, Т. Стасіцький, І. Гриник, Т. Станьтань, М. Совевич, Н. Тамлюк, А. Гладкий, Ф. Сподарик, С. Гладкий, П. Сайко, А. Костик, А. Яхимець і С. Турчин по 25 цнт.; дрібними датками $1.90. Разом $23.65. Розходу було $13.85 Остає $9.80. Зі сего жертвувано на визволене України $4.90 а $4.90 для Українських Січових Стрільців.

105. Копер Сіти, Міш. З нагоди сьвят Рождества Христового зложили жертви слідуючі добродії: І. Бабляк $2.00; І. Терех, С. Кузина, І. Равський, М. Кот, В. Вілентий, Т. Ґіжин, Т. Когут і М. Кузина по $1.00; Т. Кишак, А. Левицький, Д. Равчак і Д. Ґротоляк по 50 цнт. — Разом $12.00

106. Вайтстон, Л. Ай., Н. Й. На коляду, якою занялися М. Гарасимович зложили слідуючі добродії: М. Гарасимович, Ст. Наумович, М. Данарська, А. Сніжок і А. Волошинська по $1.00; М. Данарський, М. Олексяк, І. Бринь, В. Везчак, З. Гарасимович і Ю. Карпінська по 50 цнт.; М. Місович, М. Гамера, Г. Голошецький і С. Берчук по 25 цнт. — Разом $9.00

107. Нюбург, Н. Й. Іван Кіртьо прислав збірку з коляди на Рождество Христове $17.83

108. Нортумберленд, Па. Бр. св. Михаїла, від. 357 У. Н. Союза прислало слідуючі жертви: П. Брави і М. Т. Марклей по $5.00; Т. Пінтелей $2.00; А. Візний, О. Вальчук, Д. Винник, Н. Крапар, П. Заставний, Казимір, М. Ґошій, П. Ґавазин, О. Гвоздий, П. Кутницький, О. Тихолїв, І. Візний, В. Наганда, Д. Лепський, С. Скрут, Д. Ґуриш, Г. Потюк, О. Ратушняк, В. Поперечний, В. Ількїв, О. Пасєчний, К. Василовський, А. Лабоцький, П. Регушевський і В. Ясінський по $1.00; В. Плукар, М. Кубай, С. Поглод, С. Мудрий, І. Беґа, Н. Сокальчук, Т. Дідух, І. Кравецький, Я. Пшик, М. Іванців, М. Фрайняк, І. Фрайняк, Н. Коросціль, Ю. Сокальчук, Н. Струс, С. Вальчук, Н. Ґураль, Г. Чорномаз і О. Сусайло по 50 цнт.; Г. Твердий 45 цнт.; В. Желінський, Ф. Миндоха, С. Горінь, Т. Ф., Д. Фостик, І. Стащук, Й. Івах, Ф. Дабяк, І. Андрущак, І. Ґураль, І. Ґавазин, І. Ясінський, Л. Крук, П. Ґошій, Н. Паращук, А. Пастух, А. Кубай, В. Беґа, Т. Франків, П. Марциняк, Л. Лявор і Л. Ґавазин по 25 цнт.; В. Гарабчук, І. Палій і М. Ґавазин по 20 цнт.; М. Ґураль і Петро Арабчук по 10 цнт. — Разом $53.00

109. Алентавн, Па. Коляда на руки Д. Мороза $7.00

110. Вунсокет, Р. Ай. Тов. „Запорожська Січ", від. 206 У. Н. Союза прислало слідуючі жертви: о. Вас. Турула $2.00; В. Чагарин $1.50; М. Чагарин $1.10; Й. Минський, М. Чагарин, С. Копицький, І. Шмиґана А. Борвс, П. Клекіт, П. Сталенний, І. Родавський і В. Чорний по $1.00; Е. Камака 85 цнт.; Н. Н. 80 цнт.; П. Копирський і І. Кравець по 75 цнт.; М. Карась 60 цнт.; Н. Пригубчак, Г. Гудима, Я. Бойко, М. Бардачевський, Т. Кашуба, П. Герман, М. Заплітний, А. Васьків, П. Мішанець, Т. Каськів, В. Галас, М. Петрович, І. Барабаш, Я. Мостецький, Пемич, С. Щебор, І. Тецер, К. Моть, Д. Чорний, С. Лемішка, І. Паньків, Ф. Камака, П. Василишин, К. Копитко, Д. Сілїнський, Л. Самборський, І. Чагарин, С. Сьвіц, М. Варинич, М. Сидор, Я. Процишин, Г. Сілінський, Й. Ірза, В. Козак і І. Околита по 50 цнт.; М. Познанський 45 цнт.; Н. Матковський і А. Будничек по 40 цнт.; Ф. Ястремська і М. Бойко по 35 цнт.; С. Сагайдак, І. Туз, О. Довган, М. Сьвіта, В. Кошнір, Т. Павлан і І. Турич по 30 цнт.; І. Городийський, М. Шуманська, А. Вонойський, В. Пророчок, А. Лучкевич, В. Котвітський, Н. Герман, Л. Борачок, М. Шаяр, М. Сербєй, Я. Герман, М. Пердала, І. Шеремета, І. Перешлята, А. Перешлюга, А. Околїта, В. Кінаш, Т. Пригода, М. Кінаш, Д. Бойко, М. Бабій, Н. Колька, Д. Ґанцьский, П. Сулима, В. Сулима, І. Упал, А. Пошла, Н. Гладик, Н. Швічич, В. Миколишин, Г. Гайковий, М. Пророчок, І. Хахарків, Я. Шаравара, В. Липський, С. Підчаша, З. Загородна, М. Яцишин, Й. Бардачевський, І. Янчишин, Я. Качан, І. Кісіль, А. Гачкевич, Ф. Будник, Д. Герман, Й. Музцка, Н. Музика, М. Музика, Я. Ковальчук, М. Овесний, Г. Барабаш, Я. Городиський, М. Якубів, А. Копюбінка, Е. Марехевич, В. Кічак, М. Ґуменюк, М. Подорожний, А. Осарчук, М. Бадзук, І. Пабош, П. Стайко, С. Мостецький, А. Сирота, Н. Павлишин, К. Керний, Г. Шевчук, І. Боднарчак, І. Познанський, Ю. Береч, Н. Сусла, М. Герман, І. Рапко, А. Затонська, П. Флисак, Б. Гнит, Н. Адамський, А. Басан, Д. Ванчишин, К. Ірза, З. Пилипич, І. Бабій, А. Королишин, Михайло, Г. Даньчук, Н. Шведак, І. Правук, Г. Стецко, В. Липка, В. Букатий, В. Корнилюк, С. Робожин, М. Виснюк, А. Затонська, М. Криськів, М. Герман, Н. Рибак, М. Підгорецький, К. Ґайда, Т. Лемішка, Н. Рапко, І. Василишин, С. Рудик, Н. Федишин, С. Вибаль, М. Криськів, І. Сулима і П. Баворовський по 25 цнт.; В. Пинит, А. Решовський, К. Ірза, М. Дудар, Н. Захич і В. Череватий по 20 цнт.; С. Приймак, К. Камфоник, П. Лаба, Е. Ланчинська, Р. Кісіль, П. Юзва і Г. Бойко по 15 цнт.; О. Польний 13 цнт.; К. Альбрехт, Й. Квасницький, Г. Стаснишин, Й. Гроховський, В. Бородай, І. Яховецький, С. Пастушенко, О. Ставничий, І. Недошитко, Й. Гнип, О. Панчиняк, Ф. Рикович, Матвій, Ю. Клутинич, Й. Ганчин, Р. Турецька, А. Терешка, М. Білик, І. Стойко, Д. Гейда, В. Боґович, М. Древняк, А. Зарічняк, А. Косінська, І. Бень, Н. Робожин, П. Филак, А. Гачкевич, В. Пошок, К. Фірман, Г. Пабут, Ф. Добровольський і Н. Лотоцький по 10 цнт.; І. Томчишин і А. Федів по 5 цнт. — Разом $72.00

111. Клівленд, О. На руки А. Панкова зложили жертви слідуючі добродії: Т. Харкав, В. Щербанов, А. Вічорек, С. Демитрисевич, П. Балко, І. Сподар, С. Качковський, К. Хомиш і І. Поронович по 50 цнт.; А. Тимків, І. Покорський, К. Франкевич, Ю. Камінський, Х. Войтков, М. Бороцький, І. Трущ, І. Януш і С. Секел по 25 цнт. — Разом $6.75

112. Нюарк, Н. Дж. На весїлю у Івана Ґураля зібрав Іван Ткач $3.46

113. Бруклин, Н. Й. Тов. українських поступових робітників „Любов", від. 111 Р. Н. С. в Савт Бруклин, Н. Й., прислало жертви, котрі були зібрані на весїлях і по коляді слідуючими добродіями: В. Фейло, М. Вах, М. Дмитрів, І. Дулиба, І. Бурис, М. Грейло і Г. Рибак в сумі $100.00

114. Фініксвіл, Па. На коляду, котрою занялись Н. Лїцовський, І. Федак, Е. Черевко, Д. Мащик і Ю. Ничипор, зложили слідуючі добродії: М. Чайка і В. Левик по $1.00; Н. Месовський, Ф. Городиский, С. Пастернак, П. Садовський, Н. Грушак, С. Паселавський, Я. Рудницький, Г. Стецишин, Юрко Ничипор, Е. Черевко, І. Гозчаш, Г. Кульчицький, Д. Малик, Л. Грушак, А. Малик, А. Сидорик, Д. Новосїльский, В. Волянський і Д. Витрикуш по 50 цнт.; Н. Ступницький 35 цнт.; Н. Габриш і Й. Возняк по 30 цнт.; І. Грущак, І. Волянський, Т. Волянський, М. Воробець, Т. Сепала, Н. Філяга, Г. Микитак, Н. Ничипор, П. Івахів, Р. Пенчак, А. Пенчак, Й. Возняк, І. Демко, Л. Ступаський, І. Лісовський, Н. Баранецький, І. Федак, Г. Мосяк і Д. Савчин по 25 цнт.; О. Монастирський 15 цнт.; Р. Озаровський, Н. Новосільський, Л. Сілецький і В. Ільчишин по 10 цнт.; решту дрібними датками. Разом $13.75. Прислано $13.73

115. Провіденс, Р. Ай. На коляду, котрою занялись Т. Гевко, Н. Храпливий, Г. Дулеба, К. Рекрут, Д. Лободяк, Н. Пшоновський, І. Витязь, О. Рекрут і С. Мартиневич зложили слідуючі добродії: С. Мартиневич $1.50; А. Гурняк $1.05; Д. Томзишин, М. Храпливий, М. Волович, О. Рекрут, А. Сидор, Марія Рекрут, Марія Білак, П. Дорош, Б. Куталь, Елі Горенстайн (Жид), Н. Вигерський, А. Файровський, Ф. Юрковський, С. Сорочка і М. Подедворний по $1.00; М. Онисько 75 цнт.; І. Бутязь, І. Жарський, Д. Лободяк, М. Сьвідер, П. Зубаль, Сем Ландсберґ, М. Варчак, О. Настасовський, Е. Настасовський, Т. Заходник, С. Саска, М. Марчак, М. Гавринюк, Б. Василевський, С. Созанський, Г. Болюх, Д. Рекрут, О. Чернонка, К. Ревуцевий, М. Ковальчук, М. Онисько, А. Баран, М. Поморецький, М. Гевка, В. Підгорецький, Г. Бойко, Л. Гумлак, П. Накопінський, М. Бісюк, П. Бісюк, Я. Бекенбах, Я. Хептовий, В. Валїгура, С. Хрущ, Н. Плішка і Д. Поченюк по 50 цнт.; А. Брикович 45 цнт.; Марія Гомська 40 цнт.; П. Любянецький 35 цнт.; Г. Лучка, М. Юрковська і Д. Олїйник по 30 цнт.; І. Мицишин, Кон. Рекрут, К. Рекрут, С. Паньків, С. Музика, М. Пшоновський, М. Бернс, В. Брезіцький, Ю. Русь, І. Стус, Г. Данилович, Г. Дулеба, Т. Желїховський, Т. Гевка, Д. Зубик, А. Чепіль, Т. Дорош, Я. Лаврів, Я. Лаврів, Й. Подедровний, В. Онисько, П. Козанський, П. Пилипа, Д. Авренюк, М. Олїйник, М. Хіхловська, Я. Чех, О. Валїгура, Я. Мельник і К. Лободяк по 25 цнт.; А. Костур 20 цнт.; Марія Бегайла і В. Пугач по 15 цнт.; Я. Боднарчук, Марія Дорош, О. Робінський і Н. Подедворний по 10 цнт. Разом $46.85. — Жертви на щедрівку зложили слідуючі: А. Чепіль, А. Баран, К. Лободяк і І. Лєничук по $1.00; Т. Заходник 75 цнт.; Г. Дулеба, Г. Бойко, А. Гурняк, М. Сьвідер і Д. Рекрут по 50 цнт.; Н. Підгорецький і М. Варчак по 30 цнт.; М. Лободняк, К. Болюх, Ю. Зубаль, М. Гевка, М. Сидор, С. Паньків, Г. Болюк, А. Костук, С. Музика, К. Рекрут, Н. Храпливий, В. Брезіцький і М. Олїйник по 25 цнт.; А. Бегайла 20 цнт.; А. Підгорецька 15 цнт.; Т. Гевка 10 цнт. Разом $11.55. — Обі жертви виносять $58.40

116. Нюарк, Н. Дж. Для вдів і сиріт жертвували отсї добродії: В. Голоднюк $1.00; Н. Кріль, С. Лабиш і П. Репета по 50 цнт.; М. Купий, В. Плавса, Н. Базарницький, В. Парацкевич і В. Пинцький по 25 цнт. — Разом $3.60

117. Тенервіл, Н. Й. На руки Марії Шпулак зложили жертви слідуючі добродії: Марія Шпулак $10.00; І. Шпулак і Н. Шпулак по $1.00. — Разом $12.00

118. Ендікат, Н. Й. На хрестинах у М. Цибульського на руки А. Залчковського і Т. Друка зібрано $3.50

119. Дербі, Конн. Г. Дзядик, М. Головчук, Г. Гупало, Г. Журов, К. Косовський, М. Пелих, І. Мокрицький і І. Жук по $1.00; Н. Гишук, П. Жак (Поляк), П. Голмен (Жид), Е. Шабат, Г. Рубас, І. Мартишка, Г. Князевич, Т. Шкурат, Д. Владика, Г. Труш, А. Дидко, І. Заневяк і І. Гритуляк по 50 цнт.; А. Михальчук, П. Войтик, М. Гнат, І. Джус, М. Томцьо, О. Ярош, І. Махняк, М. Маковейчук, Т. Горабль, С. Чупка, С. Хиляк, Д. Гавриляк, М. Деня, І. Дзядик, А. Дзьдик, А. Старанка, М. Лазоряк, А. Хомкович, М. Шкурат, Е. Шкурат, Г. Горбаль, А. Клянцко і Н. Кубій по 25 цнт.; Е. Сирило, Г. Лецьо, С. Малик і Н. Гумецький по 20 цнт.; Д. Михальчук 15 цнт.; М. Махняк і Г. Клянцко по 10 цнт.; Н. Н. 5 цнт. — Разом $12.45

120. Бостон, Масс. На руки о. Александра Павляка зложив бостонський український комітет на голодуючих в старім краю $150.00

Жертви зложили слідуючі добродії: Н. Улашкевич $1.00. — На руки М. Калити зложили: І. Томаш і О. Харина по 50 цнт.; М. Білак 20 цнт.; І. Піхович і А. Томаш по 10 цнт. Разом $1.40. — На весїлю у Д. Бурачинського і А. Конанської зібрали А. Яворівський, Н. Улашкевич і І. Гуцуляк $10.03. — На сали під ч. 80 Деверет стр. зібрав М. Захаркевич $1.05. — На хрестинах у Станїслави Ковальської зібрали І. Гуцуляк і П. Гродзінський $7.30. — На іменинах у Теодора Пастощака зложили М. Пастощак $2.00; Петро Сідлярчук $1.50; Н. Хома з женою, І. Пастощак з женою, Н. Чайковський і В. Крешельницький по $1.00. Разом $6.00. — Мих. Каправи і Г. Козак зібрали $11.26. — На весїлю у Григорія Коваля і Марії Ордехи зібрав Василь Ценкий $2.13. — На гали під ч. 80 Деверет стр. зібрано дня 2 даполиста 1915 $3.31. — На весїлю у Якова Дмитрука і А. Щербан зібрав Петро Улашкевич $4.00. — Петро і Розалія Хома $1.00; Панько Шадранський і Марко Козович по 50 цнт. Разом $2.00. — З коляди Тов. Бостонських Українців $67.55. — о. А. Павляк $10.00; В. Гамкович $5.00; А. Чеховський, Е. Куравська, В. Мойлюк, Я. Онуляк, О. Любачівський і Т. Бачинський по $2.00; Я. Яворівський, О. Ткачик, Анна Ткачик, К. Ткачик, І. Каменицький, І. Зінковський, В. Забчук, К. Мойсюк, К. Семенчук, Е. Одинська, А. Степанюк, М. Гуцуляк, М. Луцик, А. Погорецький, В. Шпаковський, І. Ляшкевич, В. Пасайлюк, Д. Молотюк, П. Ґрудзінський, Д. Ґрудзінський, А. Козулькевич, Ю. Бордун, В. Романович, А. Барисяк, Р. Маслянка, Р. Староста, Анна Староста, В. Ценький, А. Орщуляк, І. Бордун, П. Ґілюк, М. Пастощак, Ф. Шимчук, В. і Катерина Виноградники, П. Білина, Т. Валошин, Я. Калита, М. Калита, А. Котик, І. Томаш, М. Пивовар, К. Вишньовський, В. Мельничук, В. Фльорискул, Д. і Анастазія Мельничуки, С. Мартин, С. Савюк, Д. Проскурняк, І. Гуцуляк, П. Дембіцький, Н. Мойсюк, Д. Щербан, Т. Турчинець, Д. Бурачинський, М. Мирон, І. Коцяк, Н. Войценко, Г. Турчинець, Г. Гундяк, О. Косїй, І. Гуцуляк, Н. Козулькевич, М. Маслянка, П. Улашкевич, Н. Лукавецький, І. Дзюбанюк, Н. Дзюбанюк, П. Одинський, М. Дзюбанюк, Н. Кукурудза, Гримак, Проскурка, В. Капровійна, Е. Кульчинська, М. Омаїл, І. Бендерка, Г. Дубина, Т. Любачинський, Й. Марковський, І. Кішканюк, Ю. Матеїк, Н. Матеїк, К. Полонер, А. Сороцька, А. Копач, І. Біс, М. Капраний і В. Крушельницький по $1.00; А. Андрушенко $1.25; С. Зінкевич, М. Ляшкевич і М. Романів по 75 цнт.; М. Остроненко, А. Хованець, В. Равлюк, І. Онищук, Й. Стрільчук, І. Стрільчук, М. Крикливець, М. Бордун, І. Захаркевич, М. Горень, Г. Олли, С. Погорелка, П. Фесюк, І. Чепига, К. Щахановський, І. Піхович, В. Казема, Михаліна Ляшкевич, М. Волошин, П. Слюсарчук, І. Гренчук, Г. Савчук, І. Муравка, П. Юськів, М. Калита, Н. Піхович, М. Нетельський, В. Виноградник, В. Грушецька, А. Фльорискул, А. Дутневівна, І. Несторак, Г. Шимчук, І. Проскурняк, М. Ничай, І. Зінко і Т. Зінко по 50 цнт.; Н. Н. 35 цнт.; А. Секульський, Г. Горень і А. Войціховська по 30 цнт.; І. Зінковський (молодший), Й. Гришецький, М. Гонсьор, В. Сикальська, А. Гонсьор, Г. Крикливець, М. Кирницький, М. Чеховський, Д. Левицький, Г. Федоров, Никифор, Р. Федорчук, А. Чепиха, С. Григорчук, О. Підгірний, Г. Кубишин, Н. Мартинюк, О. Харина, Н. Рапанович, Н. Юрасик, П. Кішканюк, І. Скалецький, М. Біс, Н. Кишканюк і С. Пьотрак по 25 цнт.; Ф. Сова 15 цнт.; Г. Зінковський 10 цнт. Разом $298.04. Зі сеї суми дано на церков $5.00 яко коляду о. А. Павляка, $70.00 на фонд Українських Січових Стрільців, на фонд Визволеня України $70.00. Разом $295.00. Остає $3.04.

121. Вінніпеґ, Ман., Кан. Михаїл Городецький і Лев Байрак зібрали $2.00

122. Спрінґ Валей, Н. Й. Коляда, котрою занялись И. Цаповський і Олекса Мельник, принесла $12.35

123. Бруклин, Н. Й. На хрестинах у Михайла Лощинського на руки Николая Когута і Івана Волянника зібрано $3.75

124. Менінґ, Н. Дак. На хрестинах у Стефана Кордона на руки Василя Палагнюка зложили гості $9.62

125. Істон, Па. З нагоди сьвят Рождества Христового на руки Василя Сороки зложили жертви слідуючі добродії: Василь Сорака і жена Паранька, Василь Гуда і жена Текля і В. Литвин і жена Катерина по $1.00; Д. Кіндратів, Д. Іськів, В. Закомарко, Е. Вересюк, М. Вівчаровський і Г. Мацюк по 50 цнт.; М. Загоройко, І. Ниша, П. Гавир, Г. Фурґала і А. Сорока по 25 цнт.; І. Климаюк, К. Смеричанська і М. Климчак по 10 цнт. Разом $7.55. Пересилка 10 цнт. — Остає $7.45

126. Гамтрамк, Міш. З збірки добровільних датков $5.19; з представленя $10.00. — Разом $15.19

127. Ст. Луіс, Мо. На хрестинах у Михайла Стецьова зложили жертви слідуючі добродії: С. Зілінський 75 цнт.; М. Стишів 50 цнт.; П. Литвицький 30 цнт.; І. Попко, І. Гаргала, А. Навінський, С. Дворник І. Гібас і В. Зілінський по 25 цнт.; І. Бізун, М. Німець і Ф. Ганус по 15 цнт.; П. Чопик і Ф. Рилко по 10 цнт. — Разом $3.70

128. Когус, Н. Й. Дохід з віча котре відбуло ся дня 9. січня 1916 р. (прислав Теод. Маліґловка) $34.75

Спростоване. У виказі жертв для Жертв Війни, ч. 76 в ч. 13 „Свободи" зайшла помилка, а іменно: замісць Ф. Коваль має бути Ф. Ковач; замісць на хрестинах у п. Н. Дучака має бути у Н. Дучака.

Разом $749.78

Попередно оголошено $1.632.71

ЗАГАЛЬНА СУМА $2.382.49

Семен Ядловський,
касієр „Федерації Українців в Злучених Державах"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ФОНД ДЛЯ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

(Для ранених і на шпиталь для Укр. Січ. Стрільців у Львові).

81. Нюарк, Н. Дж. На коляду, котрою занялися члени тов. „Подільської Січи": І. Третяк, М. Сподольський, Ст. Дзюбатий, Стах Петришин, Мих. Кузь, Теод. Гой, Т. Галушка, В. Бордун, Т. Розкош, Я. Дзюбатий і В. Конопада, зложили слідуючі добродії: М. Вишиваний і І. Бурачок по $2.00; В. Лушняк $1.50; Н. Покришка, М. Білоус, Я. Дзюбатий, Ів. Патрун, І. Жукович, С. Петришин, О. Мотуз, Ст. Дзюбатий, П. Пула, М. Мельник, І. Левецкь, Г. Федчишин, Н. Бабій і І. Охримович по $1.00; Г. Гой, Т. Леськів і М. Роскош по 75 цнт.; М. Кись, Р. Дронь, І. Благий, П. Пахольчишин, Н. Гнида, Г. Романишин, В. Окренкий, О. Доброволянський, М. Бирко, С. Коритко, В. Явдошин, К. Блага, А. Серветник, М. Павлюк, М. Савка, П. Корда, М. Вишиваний, Г. Стахура, Д. Воробець, Г. Мельник, І. Цюпира, І. Чолїй, Д. Малецька, І. Ткач, В. Дділіввський, В. Бордун, В. Конопада, Ст. Костра, А. Соколовська, В. Крестина, Г. Бойкевич, Ст. Жухович, Ю. Муращик, Н. Берків, К. Муращик, Н. Сирович, В. Мосора, А. Федуняк, І. Перепічка, І. Мельник, М. Залипка і І. Глуд по 50 цнт.; М. Корда 45 цнт.; Д. Іванушка 40 цнт.; Ю. Зеліпка 35 цнт.; А. Щорський, М. Скаскїв і А. Білоус по 30 цнт.; Д. Бурачок, Д. Владика, М. Пайкуш, І. [illegible], [illegible] Кваюпиця, П. Височанський, В. Легкий, Г. Паньків, К. Кравець, М. Кравець, Д. Кравець, Я. Варніцький, І. Петровський, [illegible], В. Дзюбатий, А. Айзенбрух, І. [illegible], В. Семен, С. Сеньків, К. Симівська, І. Рутка, П. Телевяк, І. Коляска, І. Вухман, В. Кутцяй, Г. Свергун, І. Колеска, М. Тримуба, Т. Галушка, М. Слюсар, М. Восьода, В. Воскобойник, Т. Харпш, Т. Косміна, Я. Хомин, В. Федик, С. Мандрона, Т. Гладун, Я. Харпш, П. Вадура, В. Хмільовський, В. Хмільовська, М. Ґураль, Г. Козак, А. Гордий, В. Конопада, І. Лива, І. Кулик, В. Амброс, П. Зелененький, Т. Гарнуд, К. Корда, М. Дорошенко і Ст. Корда по 25 цнт.; П. Михейлів і П. Тенята по 20 цнт.; Т. Романків, Ю. Бороела, С. Малецький, Е. Комаренка, Д. Ґураль і К. Богоніс по 15 цнт.; П. Базарницький, А. Мазур, Т. Стахура; Е. Бехберюк, М. Вемберюк, В. Пархуць, С. Дорошенко, С. Панків, М. Гордій, Д. Пашин, С. Клївинський, П. Залипка, І. Гнида, П. Бордун, Г. Малик і В. Дорошенко по 10 цнт.; І. Дашкевич 5 цнт. Разом $32.10. Розходу було $3.35. — Остає $58.15

82. Джерзи Сіти, Н. Дж. М. Костик і П. Буньо зложили збірку з віча котре відбуло ся дня 16. січня с. р. (жертводавці оголошені в виказі Жертв війни) $4.90

83. Бруклин, Н. Й. Теодор Москалюк жертвував $1.00

84. Байон, Н. Дж. На іменинах С. Якимця зібрав Ів. Мельник слідуючі жертви: С. Якимець і М. Осадців по 50 цнт.; П. Венгрин, П. Озимко, Ф. Сподарик, Федишин, І. Костик, А. Лїнич і А. Сподарик по 25 цнт.; М. Швець 15 цнт. — Разом $2.95

85. Нюбург, Н. Й. Іван Кіртьо прислав збірку з коляди на Рождество Христове $17.82

86. Карнеґі, Па. На хрестинах у Оленси Гаврилюка на руки Ґалещука зложили жертви слідуючі добродії: О. Наврилюк, К. Дячун, З. Кичак, М. Атаманець, К. Макар, П. Майчук, Я. Гаврилюк, Д. Матвіїв, К. Микитюк, Т. Лянґер, П. Мулин, Г. Ятрубецький, М. Виврик і Д. Ґалящук по 50 цнт.; С. Атаманець, Г. Карц, С. Слївінський, К. Мийник, П. Матвійчук, Ф. Вербицький і Г. Щісецький по 25 цнт. Разом $8.75. Пересилка 10 цнт. — Остає $8.65

87. Фултон, Н. Й. На коляду, котрою занялись Дмитро Коваль, Іван Каменюк, Андрій Мельниченко, Іван Івaськів і Павло Ропокіс жертвували слідуючі добродії: Станко Вранеч (Хорват), Стефан Гриб, Мих. Дебера, С. Демчак, Ігн. Дрозда, М. Дрозда, М. Іваницький, Ів. Каменюк, Дм. Коваль, Мих. Лобур (Тимків), Яків Міськів, Мих. Павлюка, Мих. Панько, Ст. Парижак Заневич і Ст. Фінковят по $1.00; Мих. Юрчишин 60 цнт.; Стефанія Зарічна, Андр. Бусько, Андр. Тофка, Вас. Гудима, Мих. Гринчук, Ю. Гриньків, Я. Гриньків, Онуфр. Данилюк, Вас. Дрозда, Ів. Дзапка, Вол. Зарічний, Ів. Іваськів, Мих. Клюс, Ів. Куц, Данило Лобур, Ілько Лушний, П. Мацур, Андр. Мельниченько, Павло Ільків, Ів. Музичка, Дм. Надворняк, Яків Паламар, Дм. Посід, Фр. Підгурський, Ст. Поповняк, П. Сумик і Ник. Юринець по 50 цнт.; Ілько Кальваровський 40 цнт.; Анна Демчак, Анна Климців, Наталка Муха, Мих. Бандрівський, Онуф. Бусько, Мих. Герман, Ст. Деркач, Ст. Дробій, Ів. Захарків, Ант. Клюс, Кир. Марчій, Ст. Мошонка, Теод. Муц, Ст. Попик, П. Репокіс, Ів. Панас, Ів. Федьків, Ів. Федай, Вас. Фірман, С. Тиcьовчкий і Мих. Яворський по 25 цнт.; Мих. Депутат 20 цнт.; Теод. Костишин 10 цнт. Разом $35.30. Із сего $17.65 на фонд визволеня України, а на Січових Стрільців $17.65

88. Когус, Н. Й. На хрестинах у Н. Гринчука на поклик Михайла Дмитерка зложили: М. Дмитерко, Т. Маліґловка, Н. Гринчук, А. Афінович, М. Дмитерко (стар.) і Н. Бедаїсь по $1.00; М. Ярема, Джім Малин і С. Борин по 50 цнт.; Н. Назарко, Н. Заблоцький, І. Гринчук і М. Мазур по 25 цнт.; Анна Бедаїсь 10 цнт. — Разом $8.50

89. Пітсбурґ, Па. На руки П. Ячника зложили: К. Магерівна і Н. Ячник по $2.00; О. Венґжин, Вол. Крушельницький і П. Фінк по $1.00; А. Лотецька, Е. Гулик і М. К. по 50 цнт.; Р. Качмарський 25 цнт. — Разом $8.75

90. Ню Йорк, Н. Й. Вас. Туйда жертвував $1.00

91. Перт Амбой, Н. Дж. На хрестинах у Николая Гузара зложили жертви слідуючі добродії: Г. Демкович, Н. Гузар, Н. Стахів, Д. Романів і М. Кушнір по 50 цнт.; П. Амброзевич, С. Бодак, В. Пелих, Н. Ясинишин, Я. Бажан, В. Райко, Д. Проць, Н. Гузар, Й. Пак, Г. Шкапій, В. Лупів, И. Добранський, А. Федунь, М. Бодак, А. Скріка, І. Савка, В. Пронь і Д. Пасняк по 25 цнт.; І. Чорній 20 цнт.; В. Бойко 15 цнт.; А. Мізерний 10 цнт.; Н. Н. 76 цнт. Разом $8.21

92. Ютика, Н. Й. М. Керад жертвував $0.25

93. Стамфорд, Конн. На руки В. Роздільського зложили жертви слідуючі добродії: С. Бойко $5.00; В. Блащук, І. Котлейчук, І. Каштанюк, М. Теребуш, І. Когут, В. Брежн, Д. Криницький, Я. Лепцко, И. Запала, С. Топольницький, Я. Хомя, І. Тирчик, М. Роздільська, І. Тирчик, В. Карий, Чайковський, В. Войчуківна, Цуприк, С. Бойчук, І. Зельонка, П. Оленців, С. Марущак, І. Кресан, А. Базарко, М. Гранюк, Гримак і І. Буяновський по $2.00; П. Кость, М. Бадарик, Д. Малиник, М. Коба, С. Хамуляк, Фенаківна, К. Хома, І. Кочанський, П. Ковалів, А. Тутак, М. Куршинська, Гачинський, К. Павлишин і М. Кресан по $1.00; Городиска 50 цнт.; А. Кочанська 35 цнт.; І. Бадарик, М. Богда, І. Белень, Городецький, Н. Любомирович, Г. Юрко і Токар по 30 цнт.; троє безіменних по 25 цнт.; Касіян 15 цнт.; Н. Н. 13 цнт.; В. Рій Готроп і чотирох безіменних по 10 цнт.; Маковський 5 цнт.; дрібними жертвами 37 цнт. Разом $44.45. — А. Сливанський зібрав на тусаму ціль на недільних сходинах $3.90. — Разом $48.53

94. Ню Йорк, Н. Й. На іменинах у Василя Ґлюта на Новий Рік зібрав Данило Павлик $3.65

95. Кромптон, Р. Ай. На руки Марка Гудими, Романа Москалюка і М. Ковтонюка зложили жертви слідуючі добродії: Д. Москалик $2.25; М. Котонюк $1.05; С. Баґрій, Марія Баґрій, О. Кравчук, А. Москалюк П. Гудима, Ю. Малішевський, М. Гудима, О. Чичота, І. Кравчук, В. Федорович, А. Присяжнюк, М. Андриц, Г. Чикальський, С. Демчук, Ів. Лобоцький, І. Цимбалістий, Р. Москалюк, М. Гевко, П. Москалюк, Д. Дячун, Зах. Дячун (мол.) і С. Москалюк по $1.00; Г. Дячун (хлопчик), М. Гевка, М. Корипька, Д. Цимбалістий, Г. Притула, К. Ковтонюк, В. Малїшевський, Ф. Дулеба, Н. Дутка, П. Смолій, К. Гушта і Рейден Чалий по 50 цнт.; К. Петравський 35 цнт.; І. Турський, Я. Ригель, Л. Сирота, В. Штокайло, А. Бернадин, Ф. Драґан і Е. Залуська по 25 цнт.; Я. Добриденъ 20 цнт.; П. Гнойовий 15 цнт.; центова складка 60 цнт. — Разом $34.35

96. Байон, Н. Дж. На весїлю у Івана Пахолка жертвували слідуючі: Молода пара і І. Бойко по $1.00; Н. Федишин, А. Кнаф, А. Холевська, К. Комар, М. Бойчук, С. Фариник, І. Береська, І. Пікула, М. Осадца, Х. Дзуба, М. Бойко і М. Пікула по 50 цнт.; К. Наконечна 35 цнт.; П. Кушнір, І. Терлецький, Л. Сорочан, К. Борович, І. Яблоньска, С. Бонда, М. Івашків, Я. Литвин, Ю. Полова, М. Могила, М. Кобрин, Я. Кобрин, І. Сидор, І. Шулаковський і С. Яхимець по 25 цнт.; дрібними датками 40 цнт. — Разом $13.00

97. Клівленд, О. На коляду, котрою занялись члени тов. „Сокіл", а се: Г. Стипаник, Г. Андрійців, М. Михно, Н. Задерецький, М. Федорчак, Н. Гнатко, М. Бяльо, І. Присташ, І. Іваненько, М. Митаїшин, Ю. Ковавчик, І. Колодка і Л. Варшавський зложили жертви слідуючі добродії: В. Маєвський і М. Худак по $5.00; о. Д. Добротвор, Я. Цьобан, І. Пелих, Т. М. М., Д. Дзіросив, Яблонський, М. Цебін і В. Капраль по $2.00; І. Клим, А. Стрибицький, Ю. Беджек, П. Альбаницький, І. Завацький, Л. Сеньо, А. Горун, І. Климчик, Н. Стиранка, М. Чаплик, Ф. Кузир, В. Гусар, Р. Тронпик, В. Арсинич, І. Гермак, М. Кавалинць, В. Кудьо, І. Писарчик, М. Котляр, Г. Кальницький, О. Капиш, А. Буй, О. Вацула, Г. Литвак, В. Кость, Р. Пертак, Косплянський, І. Капраль, Т. Глубовський, О. Цап, Н. Качмарик, В. Горун, Л. Гунчак, М. Ябил, А. Сирівка, Н. Стрибицький, М. Дідун, Г. Савчак, Т. Кальницький, Н. Зінків, Т. Іваницький, М. Фицишин, Н. Гусар, О. Качмарик, Т. Буківський, О. Постуляк, Н. Сорочак, Н. Таращик, К. Статник, Е. Бак, М. Бабій, А. Кульчицька, П. Затворський, В. Болянський, А. Турчик, М. Матаїшин, М. Татчак, Т. Мовчко, М. Савчак, Д. Ковальчик, М. Дубрівський, Д. Хай, Н. Сайна, А. Хальцишак, А. Марат, А. Козальнич, А. Фецишин, М. Коваль, П. Бак, А. Дупка, Г. Гнївка, А. Гриньора, С. Толеда, М. Перч, О. Купчик, А. Турчик, С. Сурівка, Т. Пішак, І. Москаль, А. Бакула, А. Штоцький, М. Фарналь і С. Білий по $1.00; І. Котишевський, Л. Чупіль, О. Конишкий, А. Мостович, В. Габиль, П. Мадий, В. Курч, Т. Тароцький, І. Дуркач, І. Медвідь, І. Карась, М. Заремба, Н. Стибельський, М. Лужинський, І. Куфта, Ю. Паплик, Н. Піх, О. Гарбуц, І. Спротюк, І. Піх, С. Савчин, Д. Лукаш, В. Паращин, К. Терлецька, В. Хащак, В. Даньчик, Р. Пертак, А. Пертак, В. Купровський, М. Масляник, С. Бесїдецький, Марія Малецьна, З. Янишин, І. Волянський, И. Волянський, С. Мазник, І. Лещишин, М. Козлик, І. Гізун, В. Гізун, К. Цьвірчак, Л. Кравчишин, К. Гриців, М. Сметанка, М. Гнатків, Я. Онисько, А. Куцалаба, І. Щерба, Я. Ксьонц, І. Сорочак, Р. Кость, С. Морозович, Т. Гнатків, І. Гнатків, М. Роман, К. Гнатків, А. Кальницька, Т. Папа, Т. Гамера, І. Шимчак, Н. Третяк, Н. Вербицький, Я. Карась, [illegible], В. Сич, Н. Дупчак, Д. Папуга, А. Щупик, М. Форкей і Н. Капраль по 50 цнт.; дрібними датками $27.00. Разом $171.00. — Вислано $156.00

99. Провіденс, Р. Ай. На робітничім вічу котре відбуло ся дня 5. грудня 1915 зібрали Г. Болюх і Д. Лободяк слідуючі жертви: Г. Болюх $1.00; О. Рекрут, А. Гурняк, Г. Якимець і М. Гевка по 50 цнт.; І. Кравчук, А. Сидор, М. Пшоновський, І. Лосоцький, І. Цимбалістий, С. Музика, С. Мартинів, А. Баран, М. Корецька і Д. Лободяк по 25 цнт.; С. Паньків 20 цнт.; М. Сьвідер 10 цнт. — Разом $5.80

100. Дербі, Конн. Ілько Гупало прислав (жертводавці оголошені у виказі Жертвам Війни під ч. 19) $10.00

101. Бостон, Масс. На руки о. Александра Павляка зложив бостонський український Комітет (імена жертводавців оголошені в виказі Жертвам Війни) $70.00

102. Пітсбурґ, Па. На коляду, котрою заняв ся Петро Бекіш зложили жертви слідуючі добродії: Д. Іванців $2.00; О. Іванців, Г. Полозяк, М. Федунок, Н. Наконечний, А. Федунок, М. Дяк, В. Лїбуш, Н. Іванців, А. Кримська, А. Кирмський, Н. Перегінець, П. Тамович, В. Тимків, І. Небільський і П. Бекіш по $1.00; Я. Роп, І. Семчишин, Я. Федунок, Н. Крижалка, М. Кримський, А. Фирняк, О. Чернецький, П. Берела, М. Каасницький, І. Катрунюк і Н. Кузїнкевич по 50 цнт.; К. Штогран, Н. Андрухів, О. Гук, Р. Кардан і Ю. Космина по 25 цнт. Разом $23.60. Пересилка 15 цнт. — Остає $23.45

103. Нюарк, Н. Дж. На хрестинах у С. Мандрони зложили на руки Д. Кіта і Г. Романишина жертви слідуючі добродії: Ф. Ворона, Ф. Гей, Г. Романишин, Д. Кіт, М. Зеленський, М. Гой, Н. Серветник, М. Мандрона і С. Мандрона по 25 цнт.; Н. Билий 26 цнт.; А. Обна 15 цнт.; П. Залипка, В. Ференц, В. Фіцак, С. Хлївинський, М. Ржидин, М. Жухович і С. Руч по 10 цнт.; О. Доброволянський 5 цнт. — Разом $3.35

104. Пітсбурґ, Па. На коляду, котрою занялись члени читальні ім. Маркіяна Шашкевича Т. Ятчишин і М. Німець зложили слідуючі добродії: М. Швець, М. Німець, І. Швець, В. Ятчишин, Ш. Котула, Т. К. Гут, М. Урбан, Т. Щерба, І. Островський, П. Петрак, Е. Безбеницький, С. К. Волчко, І. Станчак, М. Більо, В. Новосільський, М. К. Дашинець, І. Шедний, М. Дашинець, П. Мельник, С. Пердяга, П. Кобаса, Ш. Русенко і Т. Ятчишин по $1.00; А. Макара, А. Громко, Я. Баґрій, І. Мандяк, Т. Винницький, Я. Параняк, П. Шпинда, М. Трембалецька, І. Товарницька, І. Ревт, П. Добош, У. К. Щокайло, А. Мучка, Ф. К. Волчко, Г. Майко, П. Войтович, Др. Блумбер, А. Корнецький, А. Шкрабут, Ю. Йожцик, М. Цупак, Т. Архо, Я. Стачишин, А. Лось, Г. Щурко, М. Кур, Ш. Блохавський, М. Попіль, Р. Сенчук, Я. Цинбала, К. Гаркас, А. Нестор, А. Венгрин, А. Волошановська, А. Кріль, А. Салак, С. Фецатчин і І. Сейко по 50 цнт.; В. Сорочак і З. Долік по 30 цнт.; М. Русинко, М. Нестор, В. Древняк, І. Нестор, Ю. Кульчицький, М. Деркач, В. Деркач, Г. Зарицький, І. Дерчак, Т. Чіперіс, В. Котула, І. Костів, Ю. Греп, І. Ільчишин, Г. Мроц, О. Ворінк, М. Грінда, М. Грунда, І. Грінда, К. Поливка, В. Спужарський, К. Спужарська, П. Гоців, К. Кеседиця, П. Сухий, Т. Лесик, П. Мороско, С. Ревт, П. Собіль, М. Лушко, Ф. Савик, А. Сухий, М. Пляпчак, А. Собор, П. Долейко, І. Добош, В. Червінський, Д. Ничай, П. Сабик, П. Медвідь, З. Грецей, О. Ревт, Д. Шандрович, І. Сидор, А. Маховський, Я. Князь, А. Клетик, М. Булїйський, П. Дашинець, М. Густ, А. Баран, Л. Кость, М. Бучко, Ф. Трімус, І. Матуник, І. Лаврик, М. Янів, Ф. Сарецький, Г. Музика, М. Маркевич, П. Кусин, М. Дудяк, Т. Шпак, А. Чемерес, М. Волчко, Ю. Гут, І. Цмайло, А. Деника, Т. Клеп, П. Мацко, В. Грицко, М. Грицко, П. Огородник, Ю. Шкрабут, А. Хараман, Т. Сала, А. Роман, М. Жудобейська і В. Кріль по 25 цнт.; А. Палїводa, А. Карчма, П. Цавелко, С. Косинський, Ж. Гісяк, М. Бадяк і І. Гощишин по 20 цнт.; П. Ковалик, М. Плакса, В. Зенчак, В. Міська, М. Синечка і М. Нижанкевич по 15 цнт.; В. Сливійський 10 цнт.; І. Павелко 5 цнт. — Разом $64.50

105. Джерзи Сіти, Н. Дж. Марія Когут жертвувала $1.00

Разом $571.56

Попередно оголошено $768.62

ЗАГАЛЬНА СУМА $1.340.18

Семен Ядловський,
касієр „Федерації Українців в Злучених Державах"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

33. Тербер, Тексас. З нагоди сьвят Рождества Христового зложили жертви слідуючі добродії: Т. Тверзий і Т. Макар по $1.00; В. Мацелюх 60 цнт.; І. Біда, В. Біда, Ст. Біда, А. Скочиляс, А. Гайда, Антонія Гайда, Д. Пікальський, Й. Шмід і Й. Мельник по 50 цнт.; О. Петришин, М. Даяма, І. Даяма, П. Білас, Люд. Гаєґожак, А. Босак, Й. Босак, І. Зеленка, М. Зеленка, І. Янюк, Я. Галик і Газдик по 25 цнт.; К. Мацелюх, О. Мацелюх і Д. Голкевич по 15 цнт.; З. Коруняк, [illegible] Галька і Гайда по 10 цнт. — Разом $12.15

34. Гейґ, Н. Дак. Андрув Іван жертвував $2.90

35. Фултон, Н. Й. Коляда $17.65

36. Піксвіл, Н. Й. Бігуняк Андрій жертвував $1.00

37. Байон, Н. Дж. На хрестинах у Василя Івавого зложили жертви на руки Гната Гриника слідуючі добродії: Д. Підгайний 40 цнт.; В. Івахів, Г. Гриник, С. Заходняк, І. Іваницький, І. Слободян, О. Бялая і С. Хандога по 25 цнт.; М. Кибала 20 цнт.; О. Ковальський 10 цнт.; Е. Писар 5 цнт. — Разом $2.50

38. Бостон, Масс. На руки о. Александра Павляка зложив бостонський український Комітет (імена жертводавців оголошені в виказі Жертвам Війни) $70.00

39. Вінніпеґ, Ман., Кан. Михаїл Городецький і Лев Байрак зібрали $2.00

Разом $108.20

Попередно оголошено $462.36

ЗАГАЛЬНА СУМА $570.56

Семен Ядловський,
касієр „Федерації Українців в Злучених Державах"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Всї, котрі занимають ся збірками на фонди під зарядом Федерації Українців і ті, що присилають жертви до касієра Федерації, зволять ласкаво приняти до відома, що з присилкою грошний мають присилати до касієра тільки спис жертводавців і цїль, на яку призначено дану жертву. Всякі дописи, подяки або поклики не належать до спису жертводавців і се занимаючі ся збірками або висилкою тихже мають посилати осібно в роді дописий до редакций часописий, в котрих хотять, щоб такі дописи, подяки чи то поклики були поміщені. В виказах присланих жертв оголошуєсь і буде оголошуватись тільки імена жертводавців і зложені суми жертв.

За Тов. Федерація Українців:
С. Ядловський, касієр.

Нехай для Вас буде найприємнїйшою і найщасливійщою в житю та хвилина, коли даєте своєю рукою доляра на дарунок для Українських Січових Стрільців, для тих хлопців, що віддають для України все, що мають, бо своє ЖИТЄ МОЛОДЕ. Сей свій найбільщий скарб дають вони з любови до свого народа. Вони хотять своєю кровю зробити конець московсько-польській неволи, яку Україна терпить сотки літ. Вони бачать, що прийшла хвилина порахунку, на яку довго ждали наші предки і пійшли з піснею на устах туди, куди кличе їх трубка боєва. Одні вернуть ся живі, окриті славою; другі вернуть ся з ранами, нестертими знаками заслуг воєнних, якими колись славили ся наші предки Козаки; а инші не вернуть ся — положать свої буйні голови юнацькі за Україну, бо тільки за Україну пійшли вони у бій важкий, за її волю. Остануть по них лиш могили і вдови та сирітки, як були вони жонаті. Спомянуть ті сирітки батька, що в молодім віці поляг за волю українського народа. А чи той нарід має забути їх? Чи не має дати бодай маленького знаку, що ті сирітки по жовнярах Січовиках мають батька. А ТИМ БАТЬКОМ Є — УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД.

НОВИНКИ.

ВІДЗНАЧЕНЄ ОФІЦИРА-УКРАЇНЦЯ.

Поручник 34. п. кр. обор. **др. Матвій Яворський**, судія, приділений до служби в міністерстві справедливости в Відни, а тепер командант компанії машинових крісів на волинськім фронті, одержав велику медаль хоробрости за свої подвиги ще з літа. „Тішить мене, пише в однім із своїх листів др. Яворський, що та медаль не окуплена кровю моїх людий, а зате заплатило за неї житєм більш тисячки наших ворогів, не вчисляючи ранених".

—o—

УКРАЇНСЬКО БОЛГАРСЬКІ ВЗАЄМИНИ.

Болгарські часописи оголошують і коментують телеграму „Союза визволеня України" до болгарського президента міністрів, д-ра Радославова, виказуючи ся дуже прихильно про українські змаганя до масостійности України. Орган болгарських лібералів „Дневнік" запевняє Українців про симпатії болгарського народу до самостійницьких заходів українського народу і про поміч у часї, який буде відповідний до сповненя українських національних ідеалів. — зк.

—o—

ГАЛИЦЬКІ ГР.-КАТ. СЬВЯЩЕНИКИ В РОСІЇ.

„Рєч" пише: Після урядових відомостий знаходить ся тепер в Росії около 40 гр.-кат. сьвящеників з Галичини. Кількох вислано на Сибір, инші живуть в европейській Росії. Всї остають під військовим наглядом.

—o—

ІВАН МАРІЯН ТОРОНСЬКИЙ,

учитель ц. к. академічної гімназії у Львові, помер в ночи з 1. на 2. січня. с. р. в 35. р. житя. Похорон відбув ся 4. січня о 10. год. перед полуднем.

—o—

БОЇ НА БУКОВИНІ.

Черновецька ґазета „Буковина" пише: На Буковині провадила ся минувшого тижня (від 17-ого до 24-ого грудня 1915.) і провадить ся дальше завзята боротьба. Москалї зібрали на бесарабській границї величезну силу війска і почали наступ на цілім фронті. Найсильнійше наступали Москалї з суботи на неділю. Хотїли мабуть сьвяткувати іменини Николушки в Чернівцях, та дорого заплатили за се. Сотки московських трупів ще й тепер лежать перед австрійськими перешкодами. Таксамо з понеділка на второк наступали Москалї, але без найменьших успіхів. Австрійські війска стоять сильно на сторожи нашого рідного краю і ніяка сила не годна проломити їх рядів. Визначну участь у сих боях беруть і наші славні Гуцули-добровольці!

—o—

ЯК ТО НА ПРОВІНЦІЇ УРЯДУЄТЬ СЯ.

Пишуть до „Укр. Слова" з Тисьмениці: В нас склалось недавно таке: Жінкам жовнїрів виплачувано гроші в податковім урядї. При виплаті жадають підпису відбираючого. Колиж одна жінка з поблизкого села Чорнолозець заявила, що вміє писати лиш по українськи, то „пан уженднік" накинув ся з лайкою на неї і велїв їй пійти до писаря і принести польский підпис. Так стратила вона пів днини, заки пан писар були ласкаві підписати та за одинокий підпис здерти в неї 4 кор. Та не конець на тім. При виплатї зажадав урядник значної суми, бо 18 кор. на „леґіони" і примусово стягнув їх від тої жінки.

—o—

ВОЄННІ ВИДАТКИ РОСІЇ.

В Петрограді покликало до житя правительство осібну комісію, що має провірити дотеперішні видатки Росії на війну. По донесеням „Нового Времени" Росію коштує доси війна понад 10 мілярдів рублів. Війна з Японією коштувала около 2 мілярди рублів.

—o—

МОСКАЛЇ МЕРЗНУТЬ.

Морози над Стрипою є щораз сильнїйші. Москалї головно в найбільше вперед висунених становищах мерзнуть цїлими десятками. Втрати в замерзлих Москалях мусять бути великі, коли в селї Доброполє, на північний схід від Бучача, найшли австрійські війска 800 трупів замерзлих Москалів, а таксамо на покинених Москалями становищах лежало 300 непогребаних Москалів.

МОБІЛІЗАЦІЯ ЖЕНЩИН.

З Відня доносять, що компетентні чинники задумують вжити женщин до робіт в фабриках і в инших військових заведенях. В наслідок сього запобігне правительство безробітю женщин та пливучому з того упадкови моралї у женщин; з другої сторони увільнить ся много мущин від робіт в фабриках для військових цілий, в наслідок чого можуть вони бути вжиті до фронтової служби.

—o—

ЗБІЖЕ В РУМУНІЇ.

Між німецькою, австрійською і угорською збіжевою централею з одної сторони, а румунською комісією з другої, заключено умову в справі купна-продажі збіжа. На разі має бути куплених 50.000 ваґонів збіжа. Відтак умова предвиджує купно дальших 50.000 ваґонів. Рівночасно запевнено вивіз як сего збіжа так і давнїйше замовленого, яке доси по причині транспортових трудностий не могло бути вивезене з Румунії.

—o—

ФОНОҐРАФІЧНА ЗНИМКА ГОЛОСУ ЦІСАРЯ ФРАНЦА ЙОСИФА.

Президія фонду вдів і сиріт по членах оружної сили рішила звернути ся до цісаря Франца Йосифа з просьбою на зізволенє на фоноґрафічну знимку голосу цісаря Франца Йосифа, щоби в сей спосіб дати народам монархії учути голос цісаря. Цісар на се згодив ся і онодї відбула ся в Шенбруні фоноґрафічна знимка голосу, котру переводив поручник Кронав. Заки цісар став говорити до апарату, запитав, чи є вже знимка голосу цісаря Вільгельма II, на що одержав відповідь, що президія згаданого фонду звернула ся з такою самою просьбою і до німецького володаря. Голос цісаря був звучний і чистий. Безпосередно по промові цісаря поручник Кронав пустив в рух апарат і цісар почув свій голос з апарату. Фоноґрафічна знимка голосу цісаря Франца Йосифа пійде небаром в розпродаж.

ЛІКАРСЬКИЙ ПОРАДНИК.

Пише **др. Іван Сміт**, лікар в Ню Йорку.

(Відповіди на питаня).

Асторія, Н. Й., В. Орися.

ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ.

Запаленє сліпої кишки стрічаєть ся дуже часто. Причиною сеї недуги — бактерії. Сі бактерії звичайно попадають у сліпу кишку, але не можуть пошкодити, коли вона є здорова. Одначе коли кишка заткана або роздражнена, тодї бактерії сейчас розвивають свою діяльність. Ґазове роздутє обводової кишки витискає кал у сліпу кишку і таким способом отвір її затикаєть ся. Часами витворюють ся нариви, котрі можуть кишку продіравити і тодї можуть попасти там ріжні предмети, як: шпильки, кости з риби, части нігтів, ґузики, кісточки винограду, черешень і т. п., які можуть викликати обструкцію сліпої кишки.

Остре запаленє сліпої кишки легко може витворитись в наслідок уживаня до їдженя страв тяжких до стравленя, а також коли їсть ся не довго перед сном. Взагалї їсти перед сном є дуже шкідливо, а також в неправильний час.

Запаленє сліпої кишки може перейти в катаральне, гнійне, ґанґринове, аж нарешті кишка може статись діравою.

ПРОЯВИ ЗАПАЛЕНЯ СЛІПОЇ КИШКИ.

В декотрих випадках запаленє сліпої кишки здаєть ся раптовним, але в більшости випадків за кілька годин, а часом днів, до сего появляють ся остерігаючі прояви, з котрих головні є отсї: затвердженє, вітри, розвільненє, брак апетиту, зле травленє, обложений язик, біль коло пупця, тяжкість в жолудку, злий настрій і кольки з правої сторони.

З початку біль відчуваєть ся коло пупця або в черевній плївцї, а потім в протягу від дванайцяти до трийцять шести годин переходить в діл з правої сторони.

Дуже часто в три або чотири години пізнїйше, як появлять ся болї, починають ся воніти і і температура підвисшаєть ся. Коли воніти повторяють ся, температура підвисшаєть ся також і битє живчика (пульса) стає сильнїйше, а се може служити признакою, що витворив ся гній.

Раптовне підвисшенє температури буває звичайно вістуном нещастя, бо можливо, що зачалась уже ґанґрина, чи гнитє кишки, або кишка продіравилась.

При оглядаю жолудка завважуєть ся отвердїлість, а 24 години пізнїйше вона приходить зовсїм.

Жолудок більше-меньше розтягаєть ся і отвердїлість низшої половини правої сторони черевної плївки виступає явнїйше.

Остре запаленє сліпої кишки часами кінчить ся смертю, а часами виздоровленєм. Часами по острих припадках, а часами і без сего, хорий впадає в постійний сумний настрій. Межи припадками можуть повторити ся згадані прояви, але є випадки, коли їх не буває; зате часами появляють ся болячки на слизкій плївцї.

Коли хто хотяй раз хорував на запаленє кишки, то може захорувати другий раз, як недуга не усунена за помочию операції. І ся склонність побільшуєть ся, коли низша часть кишки звузилась, заткала ся, зросла, або якимбудь иншим способом її ушкоджено.

При сильних рухах, необерїганю дієти, вона розмякчуєть ся і тодї хорий відчуває кольки в жолудку.

В такім станї можна сподїватись инших, а навіть гірших випадків, як не буде виконана операція.

Коли діяґноза поставлена добре і причини хороби знані з самого початку, то операція відразу принесе облекшенє. Як би кождий хорий на сліпу кишку держав ся ради лікаря, то смертельність від запаленя сліпої кишки зменьшила би ся дуже значно. З початку черевна плївка не підлягає хоробі і сліпа кишка може бути вирізана без найменьшого страху ушкодженя черевної плївки, але коли запаленє переходить у гнійне або в ґанґринове, і кишка продіравить ся, то хоч операція стає більше ніж потрібна, — лїченє буває труднїйше.

CLEVELAND, O. CLEVELAND, O.

Отсим повідомляє ся всї українські Товариства і Братства в Клівленд, О., щоби вибрали своїх делеґатів і вислали їх на спільні наради на

ДЕНЬ 27-го ЛЮТОГО 1916. р.,

які відбудуть ся о годині 1-шій пополудни в Гали Кореня при улици Вест 11-та і Літерари.

Просить ся інтересуючих до участи.

Комітет.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

НЮАРК, Н. ДЖ. Бр. св. Петра і Павла, від. 27, подає до відома, що мітінґ відбудеть ся дня 12. лютого с. р. о год. 6.30 вечером. На сей мітінґ має кождий член явити ся, бо є важні справи до полагодженя. — Я. Ґураль, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Тов. „Українських Січових Стрільців", від. 44, буде мати в неділю дня 13. лютого с. р. дуже важний мітінґ, на котрий запрошуєть ся також всїх членів мужеського пола з відділу 318. На тім мітінґу будеть ся приймати нових членів. — Г. Яремко, предс.; С. Кудрик, секр.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЮТЬ ОГОЛОШЕНЯ.

—o—

За всї оголошеня (адвертайзменти), поміщені в „Свободї", редакція не відповідає. Хто замовляє щонебудь з поміщуваних оголошень, нехай звертаєть ся просто на адресу тої фірми, яка оголошує ся; в „Свободї" належить замовляти лише те, що „Свобода" оголошує від себе. На се треба добре уважати.

Звертаєсь увагу Вп. читачів нашої часописи, що, коли вони висилають замовленя до фірм оголошуючих ся в нашій часописи, роблять се на власне ризико і редакція за се відвічати не може.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сїй рубрицї платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразове поміщенє, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщенє. — Оголошень женитьби не приймаєсь.)

Пошукую брата **НИКИФОРА ХИМЧУКА** з села Скорики, повіт Збараж. Перебував в Канадї в провінції Манітоба. Від року о нїм чутки нема. Хто би о нїм знав або він сам, нехай зголосить ся до сестри на адресу: Mary Chymchuk, Box 533, Hudson, N. Y. 16-19

Пошукую **ІВАНА СЕНЬКОВСЬКОГО**. Числить 20—21 літ житя. Перебував в Шікаґо, Ілл. Його послідна адреса була: 1882 Вест 46 Ст., Шікаґо, Ілл. Хто би о нїм знав або він сам, нехай зголосить ся до мене в дуже важній справі на адресу: Paul Pawlyk, 342 St. Paul Ave., Jersey City, N. J. 16-19

Пошукую Болгарина на імя **КРІСТ ҐЕНОФФ**. Він є костистий, високий 6 стіп. Має 48 літ. Голить вуса. Має привичку по кождім слові говорити „ґуд найт". На шиї над грудьми має чорний знак. Хто подасть місце його побуту і адресу отримає нагороду в сумі $25.00. Прошу адресувати: N. Mowtyn, c/o „Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 18-20

Пошукую **ПЕТРА РУТЕЦЬКОГО** і його жени **ФЕСЬКИ**, з села Капустинцї, повіт Збараж. Хто би о них знав або вони самі, нехай зголосять ся на адресу: Theodor Podolsky, 328 Grand St., Jersey City, N. J. 19

Пошукую свого брата **ІВАНА ҐАЛОНСЬКОГО** і краяна **МАТВІЯ ЯМНЮКА**, з села Островець, повіт Теребовля. Хто би о них знав або вони самі, нехай зголосять ся на адресу: Stach i Frank Galonsky, Box 195, James City, Pa. 19-21

ФАРМА НА ПРОДАЖ В ФАРЕЛЛ, Н. ДЖ., 29½ акрів, з того 28 акрів орного поля, дім, курник, сто овочевих дерев і т. и. Цїна дуже дешева. По близші інформації пишіть до: Geo. Sambor, 2209 Fairmount Ave., Philadelphia, Pa. 19-20

Пошукую свого мужа **МИХАЙЛА ДАНИЩУКА**, з села Раківчик, пов. Коломия, Гал. Має перебувати в стейті Оґайо. Хто би о нїм знав або він сам, зволить ласкаво зголоситись на адресу: Paraska Danyszczuk, 751 N. Taylor Str., Philadelphia, Pa. 19-20

В суді

Судія: Кілько вам літ?

Молодиця: А я відки можу знати? Буде вже зо трийцять!

Судія: А коли вмерла ваша мама?

Молодиця: А так буде 35 літ.

Судія: А як же се може бути? То ви народили ся в 5 років по смерти своєї мами?

Молодиця: Саме так, прошу чесного суду, пять років по смерти.

Судія: Та що ви говорите? Як можна по смерти мами народити ся?

Молодиця: Е, прошу пана, бо я від мачухи, не від мами; то нїби так, що мій тато мав дві жінки, а я від другої.

Під порогом голка.

Одна дівка, трохи сліпа, хотїла конче віддатись, але не могла, бо нїхто не хотів її брати. Але трафилось, що один парубок прийшов до неї в старости. Дївка вже наперед змовилась з мамою, кинула під поріг голку, сама сїла на лавку і каже до мами: Мамо, дивіть но, онде під порогом голка.

Парубок, як вчув, що вона така видюща, тай оженив ся з нею.

В готели.

Гість: Такою брудною водою маю полокати горло і чистити зуби?

Слуга: А що-ж, таж ви її знов виплюєте!

ВИКАЗ

УБИТИХ, РАНЕНИХ, ПОЛОНЕНИХ І ПРОПАВШИХ УКРАЇНЦІВ У ТЕПЕРІШНІЙ ВІЙНІ.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (еґри)
у. = улани
д. = драгони
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пи. = піоніри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилерія ляндвера
г. л. = гавбиці ляндвера
з. о. = загальне ополчене (лянд-штурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторожа.

Подане при імени число означає полк (реґімент), батальон або дивізію.

(Дальше).

Листа утрат ч. 174

ПОЛОНЕНІ:

Гавриш Корнило, 9 п. (в Росії)
Гавритун Іван, 7 у. (в Росії)
Гейвич Ілько, 9 п. (в Росії)
Генкуль Михайло, 22 з. о. (в Росії)
Генцар Юрко, 22 з. о. (в Росії)
Гевко Микола, 35 л. (в Росії)
Гладун Михайло, 9 п.
Гладій Стефан, 9 п.
Глопина Теодор, 41 п. (в Росії)
Глудз Григорій, 9 п.
Глушко Матвій, 9 п.
Глушко Юрко, 9 п.
Гнатів Андрій, 9 п.
Гнатишин Яків, 35 л. (в Росії)
Гобиловський Теодор, 24 п. (в Чорногорі)
Гойванович Василь, 9 п.
Гольба Андрій, 9 п.
Головатий Василь, 9 п.
Головка Дмитро, 9 п.
Голуб Іван, 9 п.
Голинський Семен, 9 п.
Горбач Іван, 35 л. (в Росії)
Горбовий Микола, 9 п.
Гречинський Кароль, 95 п. (в Росії)
Грегорець Юрко, 24 п. (в Росії)
Грушка Лев (однор. добр.), 41 п.
Грушаник Пилип, 9 п.
Грицак Петро, 9 п.
Гриців Іван, 9 п.
Гриців Данило, 9 п.
Гриців Ілько, 9 п.
Грицик Дмитро, 9 п.
Грицишин Василь, 9 п.
Григоришин Іван, 24 п. (в Росії)
Гриненьків Василь, 9 п.
Гринів Іван, 9 п.
Гуцайлюк Іван, 35 з. о., ран. (в Росії)
Гуцуляк, 41 п.
Гуцуляк Теодор, 22 з. о. (в Росії)
Гудинець, 9 п., 10 комп.
Гук Василь, 9 п.
Гук Стефан, 9 п.
Гумак Прокіп (в Сербії)
Гуменчук Григорій, 9 п.
Гусар Франко, 9 п.
Гутак Юрко, 9 п.
Гузюк Кость, 35 з. о. (в Росії)
Гишпель Микола, 9 п.
Ґалян Йосиф, 41 п. (в Росії)
Ґардонь Андрій, 9 п.
Ґашук Андрій, 9 п., ран. (у шпитали в Росії)
Ґашинець Віталь, 9 п.
Ґавляк Йосиф, 9 п.
Ґавлик Петро, 9 п.
Ґечик Павло, 9 п.
Ґерард Іван, 19 л. (в Росії)
Ґерчак Іван, 95 п. (в Росії)
Ґереґа Андрій, 9 п.
Ґерманський Франко, 95 п. (в Росії)
Ґлодовий Микола, 22 л. (в Росії)
Ґлух Федь, 9 п.
Ґойтан Микола (Івана), 41 п. (в Росії)
Ґорда Іван, 35 л.
Ґрабовський Петро, 35 з. о. (в Росії)
Ґресько Василь, 41 п. (в Росії)
Ґриґорко Евстахій, 41 п. (в Росії)
Ґрос Петро, 9 п.
Ґросар Олекса, 41 п. (в Росії)
Ґрущинський Мартин, 7 у. (в Росії)
Ґулька Михайло, 35 л. (в Росії)
Ґураль Кость, 9 п.
Ґуран Тимко, 95 п. (в Росії)
Ґуреський Стефан, 35 л. (в Росії)
Ґиба Дмитро, 22 л. (в Росії)
Дайчак Лев, 35 з. о. (в Росії)
Данів Микола, 9 п.
Дарій Григорій, 24 п. (в Росії)
Дащук Теодор, 41 п. (в Росії)
Давидюк Микола, 95 п., ран. (у шпитали в Росії)
Демчук Петро, 24 п. (в Сербії)
Демянчук Василь, 95 п. (в Росії)
Демянчук Василь, 35 л. (в Росії)
Дерень Тома, 35 з. о. (в Росії)
Дереш Стефан, 24 п., ран. (у шпитали в Росії)
Дереворіз Петро, 95 п. (в Росії)
Дерій Никифор, 95 п. (в Росії)
Деркач Павло, 9 п.
Дяків Василь, 7 у. (в Росії)
Дякунович Данило, 9 п.
Діденко Стефан, 9 п.
Дюґ Василь, 35 л. (в Росії)
Дюрка Михайло, 9 п.
Длубач Домин, 9 п.
Длуґош Іван, 35 з. о. (в Росії)
Дмитрів Іван, 95 п. (в Росії)
Дмитришин Петро, 9 п.
Дмитришин Трофим, 35 л. (в Росії)
Добош Ілько (ур. 1894), 41 п. (у шпитали в Росії)
Добош Ілько, 41 п.
Довгань Дмитро, 95 п. (в Росії)
Довгань Йосиф, 9 п.
Домінкевич Дмитро, 9 п.
Дорошенко Яким, 9 п.
Дошак Іван, 9 п.
Довбенька Микола, 9 п.
Драгун Стефан, 41 п.
Дранка Теодор, 22 з. о. (в Росії)
Дрогомирецький Гнат, 9 п.
Дрогомирецький Микола, 41 п. (в Росії)
Дрочко Йосиф, 9 п.
Дронь Василь, 9 п.
Дубів Михайло, 9 п.
Дубина Дмитро, 35 з. о. (в Росії)
Дух Михайло, 9 п.
Дуда Тимко, 9 п.
Дудик Іван, 9 п.
Дудлей Семен, 95 п. (в Росії)
Дудонь Іван, 9 п.
Дудра Іван, 9 п.
Дулиба Михайло, 9 п.
Дунець Стефан, 9 п.
Дуркало Гнат, 9 п.
Дутчак Яків, 9 п.
Дутчак Теодор, 9 п.
Дутчин Михайло, 9 п.
Дверницький Антін, 9 п.
Дикий Іван, 9 п.
Дикий Павло, 22 з. о. (в Росії)
Дичій Михайло, 9 п. (в Росії)
Диндин Гринь, 9 п.
Дирів Микола, 9 п.
Дишовський Іван, 9 п.
Єремчук Кость, 41 п.
Єремиця Юрко, 41 п. (в Росії)
Жабяк Дмитро, 9 п.
Жалоба Василь, 41 п.
Жмуркевич Йосиф, 9 п., 3 комп.
Жмуркевич Йосиф, 9 п., 4 комп.
Жовнір Панкраций, 9 п.
Жуковський Стах, 35 з. о. (в Росії)
Жураковський Іван, 35 л. (у шпитали в Росії)
Журавель Адам, 41 п. (в Росії)
Журавель Юрко, 41 п. (в Росії)
Заблоцький Ілько, 35 з. о. (в Росії)
Заборський Григорій, 35 з. о. (в Росії)
Захарчук Микола, 95 п. (в Росії)
Захарук Василь, 95 п. (в Росії)
Заяць Петро, 35 л. (в Росії)
Заліщук Іван, 9 п., ран. (у шпитали в Росії)
Залуський Павло, 35 з. о. (в Росії)
Заморський Василь, 95 п. (в Росії)
Замрикіт Гринько, 35 з. о. (в Росії)
Заплітний Тимко, 35 з. о. (в Росії)
Запшал Юліян, 9 п.
Заревич Тимко, 9 п.
Зарічний Іван, 95 п. (в Росії)
Заторський Олекса, 7 у. (в Росії)
Затварницький Антін, 9 п.
Зазуляк Йосиф, 9 п.
Зеленчук Юрко, 9 п.
Зеленчук Гнат, 9 п.
Залізко Харитон, 35 л. (в Росії)
Залізко Іван, 35 л. (в Росії)
Зенюк Михайло, 35 л. (в Росії)
Зіленевич Йосиф, 9 п.
Зорій Маріян, 9 п.
Зубинський Михайло, 9 п.
Зварич Гнат, 35 л. (в Росії)
Зварич Михайло, 95 п. (у шпитали в Росії)
Іленчук Стефан, 41 п.
Ільків Іван, 9 п.
Ільків Йосиф, 9 п.
Ільків Василь, 9 п. (ур. 1882)
Ільків Василь, 9 п. (ур. 1890), ран. (у шпитали в Росії)
Ільків Гаврило, 9 п.
Ільницький Іван, 9 п. (в Росії)
Ільницький Володимир, 9 п.
Іванців Володимир, 35 л. (в Росії)
Іванчик Федьо, 9 п.
Іванчик Павло, 9 п.
Іванчук Юрко, 22 л. (в Росії)
Іванюк Дмитро (Костя), 41 п. (в Росії)
Іванів Ілько, 9 п.
Іванів Павло, 9 п.
Іванків Данило, 9 п.
Іванків Назарко, 9 п.
Іванунца Микола, 22 з. о. (в Росії)
Івасюк Дмитро, 24 п. (в Росії)
Іваськів Юрко, 9 п.
Іваськів Іван, 9 п. (ур. 1880)
Іваськів Іван, 9 п. (ур. 1886)
Іваськів Михайло, 9 п.
Кабляк Дмитро, 9 п.
Калин Тимко, 95 п. (в Росії)
Калинюк Іван, 95 п. (в Росії)
Камінський Станислав, 9 п. (в Росії)
Камйонка Гринь, 9 п.
Каніш Стефан, 9 п.
Караїм Дмитро, 9 п.
Карабчук Василь, 22 з. о. (в Росії)
Кароль Богдан (в Сербії)
Карпинець Григорій, 9 п.
Карпинський Кароль, 9 п.
Карвацький Йосиф, 95 п. (в Росії)
Каспрюк Стефан (в Сербії)
Касприв Іван, 35 л. (у шпитали в Росії)
Касприк Ілько, 9 п.
Катмар Іван (в Росії)
Католіцький Антін (в Сербії)
Кава Гаврило, 35 з. о. (в Росії)
Кавенський Дмитро, 9 п.
Кіпита Олекса, 9 п.
Кіфан Іван, 41 п. (в Росії)
Кіналь Теофіль, 95 п. (в Росії)
Кіндрат Юрко, 9 п. (в Росії)
Кішкан Микола, 24 п. (в Росії)
Клевчук Атанас, 24 п. (в Чорногорі)
Климчак Йосиф, 9 п.
Климковський Йосиф, 67 п. (приділений до 9 п.)
Климон Артимон, 14 с. (в Росії)
Климаш Лука, 9 п.
Клименко Олекса, 9 п.
Клименко Гнат, 9 п.
Климишин Дмитро, 9 п.
Климишин Калістрат, 9 п.
Кобельник Войтко, 35 з. о. (в Росії)
Кобрин Василь, 9 п.
Коханевич Іван, 9 п.
Колчуняк Іван, 41 п. (в Росії)
Колесник Василь, 35 л. (в Росії)
Кольман Михайло, 9 п.
Колос Кость, 9 п.
Комарницький Микола, 9 п.
Кондрук Микита, 24 п. (в Сербії)
Константинович Василь, 41 п. (в Росії)
Коник Захар, 9 п., ран. (в Росії)
Копійка Дмитро, 9 п., ран. (в Росії)
Корчовський Лука, 35 л. (в Росії)
Корчинський Микола, 9 п. (в Росії)
Кордасевич Іван, 9 п.
Кордяк Олекса, 35 л. (в Росії)
Корецький Григорій, 9 п.
Корня Семен, 22 з. о. (в Росії)
Король Дмитро, 9 п.
Король Микола, 9 п.
Коржук Іван, 9 п.
Косцельний Семен, 9 п.
Костів Іван, 9 п.
Костів Михайло, 9 п.
Костів Василь, 9 п.
Костів Іван, 9 п.
Костевич Микола, 9 п.
Костюк Михайло, 24 п. (в Сербії)
Костур Олекса, 9 п.
Коваль Василь (однор. добр.), 35 л. (в Росії)
Коваль Іван, 35 з. о.
Коваль Іван, 9 п., ран. (у шпитали в Росії)
Коваль Микола, 9 п.
Козак Володимир, 95 п. (в Росії)
Козак Дмитро, 9 п.
Козак Михайло, 35 з. о. (в Росії)
Козян Теодор, 9 п.
Козічар Павло, 9 п.
Козина Андрій, 9 п.
Козоденка Касіян, 41 п. (в Росії)
Козик Гринь, 9 п.
Крайчик Тома, 9 п.
Красій Тимко, 9 п. (в Росії)
Кравс Лев, 9 п.
Кравчук Іван, 24 п. (в Росії)
Кравець Петро, 9 п.

(Дальше буде).

МАРІЯ ФАСЦІШЕВСЬКА пошукує свого мужа СИМЕОНА ФАСЦІШЕВСЬКОГО, котрий походить з села Ковалївка (почта Манастериска), повіт Бучач. Перед роком перебував в Рочестер, Н. Й. Прошу його, щоби зголосив ся до мене, коли ще жиє, а хто би о нім знав і подав мені його адресу, дістане $10.00 нагороди. Моя адреса: Mary Fasciszewska, c/o L. W. Moldawan, Box 5, E. Youngstown, O.